

รายงานผลการวิจัยและพัฒนา
การศึกษาผลการใช้สื่อประสมประกอบกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทักษะ
การเขียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ
และประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)
(ฉบับสรุป)

โดย
นางประไพ แก้วนาวิ
ครูแห่งชาติ ประจำปี 2542 สาขาวิชาภาษาไทย

งานวิจัยโดยการสนับสนุนของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
สิงหาคม 2548

370.152

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ส 691 ร

รายงานผลการวิจัยและพัฒนา เรื่อง การศึกษาผลการใช้สื่อ
ประสมประกอบกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทักษะการเขียนระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลายที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและประเมินผล
การเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) (ฉบับสรุป)/
นางประไพ แก้วนาวิ . กรุงเทพฯ : สกศ., 2548.

76 หน้า

ISBN : 974-650-678-1

1. การเรียนการสอน 2. สื่อ-การเรียนการสอน 3. ชื่อเรื่อง

รายงานผลการวิจัยและพัฒนา เรื่อง การศึกษาผลการใช้สื่อประสมประกอบกิจกรรม
การเรียนรู้การสอนทักษะการเขียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
และประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) (ฉบับสรุป)

สิ่งพิมพ์ สกศ.

อันดับที่ 77/2548

พิมพ์ครั้งที่ 1

สิงหาคม 2548

จำนวนพิมพ์

1,000 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร่

กลุ่มพัฒนานโยบายการเรียนรู้ของครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา
สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ถนนสุขุขทัย เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 0-2668-7123 ต่อ 2531 โทรสาร 0-2668-7329

Web Site : www.onec.go.th

สำนักพิมพ์

ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี ที ซี คอมมิวนิเคชั่น

เลขที่ 32/99 รามอินทรา 65

แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กทม. 10220

โทรศัพท์ 0 - 2509 - 4499

โทรสาร 0 - 2509 - 4546

คำนำ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ดำเนินงานโครงการครูแห่งชาติ เพื่อยกย่องครูที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่น มีแนวคิดเชิงนวัตกรรมในการพัฒนาวิชาชีพครู และสนับสนุนให้ครูแห่งชาติดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน พร้อมทั้งขยายผลการพัฒนาสู่เพื่อนครูและวงการวิชาชีพครูต่อไป โดยมีการดำเนินโครงการในลักษณะโครงการนำร่องมาตั้งแต่ปี 2541 ผลการคัดเลือกครูแห่งชาติประจำปี 2541 -2544 ได้ครูแห่งชาติจำนวน 26 คน ปัจจุบันมีครูแห่งชาติที่ดำเนินงานวิจัยและพัฒนาแล้วเสร็จจำนวน 20 คน

ผลการดำเนินงานตามโครงการวิจัยและพัฒนาของครูแห่งชาติได้ก่อให้เกิดนวัตกรรมด้านการเรียนการสอน และขยายไปสู่เพื่อนครูในลักษณะเครือข่ายกัลยาณมิตรของครูแห่งชาติ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวได้กระตุ้นให้ครูทั่วประเทศมีความตื่นตัวในการพัฒนางานสอนและพัฒนาตนเองมากขึ้น เกิดเป็นแกนนำในการปฏิรูปการเรียนรู้กระจายทั่วประเทศ อันจะเป็นกำลังสำคัญให้การปฏิรูปการศึกษาของชาติประสบความสำเร็จในอนาคต

โครงการวิจัยและพัฒนาการใช้สื่อประสมประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ของครูประไพ แก้วนาวิ เป็นหนึ่งในหกโครงการของครูแห่งชาติประจำปี 2542 ที่มีผลเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมต่อครูเครือข่ายผู้สอนวิชาภาษาไทย ในจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส และสตูล กล่าวคือ ครูเครือข่ายสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสร้างสื่อการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนในวิชาภาษาไทยได้ และส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยดีขึ้น

สำนักงานฯ ขอขอบคุณครูประไพ แก้วนาวิ ครูแห่งชาติ ปี 2542 สาขาวิชาภาษาไทย และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง และหวังว่าผลการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นประโยชน์สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในวิชาภาษาไทยและวิชาอื่นๆ ต่อไป

(นายอรุณ จันทวานิช)

เลขาธิการสภาการศึกษา

คำชี้แจงของผู้วิจัย

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยทักษะการเขียน พบปัญหาของผู้เรียนส่วนมากที่ไม่สามารถสร้างผลงานเขียนออกมาเป็นชิ้นงานได้ นับว่าเป็นเรื่องยากที่จะพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ผู้วิจัยดำเนินการผลิตสื่อประสมประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) โดยมีเป้าหมายที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ สามารถสร้างผลงานเขียนด้วยตนเองได้ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากครูเครือข่ายในการพัฒนาสื่อประสมสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียน 5 ประเภท คือผลิตสื่อชุดการสอนและสไลด์เทปประกอบการสอน ใช้อีกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ผลิตสื่อชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ มีแถบบันทึกเสียงประกอบ ใช้อีกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนนิทานและการเขียนเรื่องสั้น ผลิตสื่อบทเรียนสำเร็จรูป และวิดีโอประกอบการสอน ใช้อีกิจกรรมการสอนทักษะการเขียนกาพย์ยานี 11 และการเขียนกลอนสุภาพ โดยจัดทำแผนการสอน เครื่องมือวัดผลประเมินผลและคู่มือครู เพื่ออำนวยความสะดวกในการนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน

ผู้วิจัยทดลองหาประสิทธิภาพสื่อประสมกับผู้เรียนในโรงเรียนที่ปฏิบัติการสอน คือโรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา และจากโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดปัตตานี แล้วเผยแพร่สื่อต้นแบบให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยในจังหวัดปัตตานี ยะลา สตูล และนราธิวาส นำไปทดลองใช้กับผู้เรียนจำนวน 24 โรงเรียน พร้อมกับพัฒนาครูเครือข่ายในจังหวัดปัตตานี ยะลา สตูล และนราธิวาส จำนวน 113 คน ให้ผลิตสื่อประสม / นวัตกรรม เพื่อนำไปพัฒนานักเรียนของตนทั้งวิชาภาษาไทยและวิชาอื่น ทำให้ครูเครือข่าย 55 คน มีผลงานวิจัยรวม 63 เรื่อง

การนำไปสื่อประสมของผู้วิจัยไปใช้นั้น สามารถนำไปใช้กับผู้เรียนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งรายวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี มีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะการเขียน ที่สำคัญก็คือการให้โอกาสผู้เรียนสร้างผลงานของตนเอง และสามารถปรับปรุงผลงานจนเป็นที่พอใจถ้าหากว่าผู้เรียนปฏิบัติการเขียนไม่ทันภายในเวลาตามแผนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสพัฒนาทักษะการเขียนได้ดีขึ้น นอกจากนี้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยอาจใช้สื่อประสมของผู้วิจัยเป็นต้นแบบในการผลิตสื่อ ฯ โดยปรับเนื้อหาให้ยากง่ายตามสภาพพื้นฐานของผู้เรียนแต่ละเขตพื้นที่ ทั้งนี้เพราะสื่อประสมของผู้วิจัยทุกชุดถือเป็นสื่อต้นแบบเท่านั้น อาจจะยาก หรือง่ายเกินไปสำหรับผู้เรียนที่มีพื้นฐานแตกต่างกัน

การดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนาครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี เพราะได้รับการสนับสนุนทุนการวิจัยจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาตลอดระยะเวลา 3 ปี ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษาในการดำเนินการและอำนวยความสะดวกในการประสานงานทั่วไป ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มานพ จิตต์ภูษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีเป็นที่ปรึกษาในการจัดระเบียบวิธีการวิจัย และได้รับความอนุเคราะห์จากศึกษานิเทศก์เขตการศึกษา 2 จังหวัดยะลา คือ อาจารย์ไสว ข้อมงคลอุดม ให้คำปรึกษาเรื่องการจัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล อาจารย์ธีระพัฒน์ ฤทธิ์ทอง ให้คำปรึกษาเรื่องการจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน และอาจารย์พงศ์ศักดิ์ มณีนวนล ให้คำปรึกษาด้านการผลิตสื่อเทคโนโลยี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพ็ชรชอบ ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิติยวดี บุญซื่อ ที่กรุณาให้แนวคิดในการดำเนินการวิจัยและพัฒนาสื่อประสมให้มีประสิทธิภาพ และ อาจารย์วิเชียร สามารถ ที่ให้คำแนะนำให้กำลังใจ และติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิจัยจนบรรลุผลตามเป้าหมาย นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะครูหมวดวิชาภาษาไทยโรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษาทุกท่านที่ให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการ และขอขอบคุณครูเครือข่ายทุกคนที่เข้าร่วมโครงการร่วมปฏิบัติการเรียนรู้กับครูแห่งชาติ และมีส่วนช่วยส่งเสริมให้โครงการประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ด้วยดี

นางประไพ แก้วนาวี
ครูแห่งชาติประจำปี 2542
สาขาวิชาภาษาไทย

คำนำ
คำชี้แจงผู้วิจัย

ตอนที่ 1	โครงการวิจัยและพัฒนาการใช้สื่อประสมประกอบกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทักษะการเขียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เห็นผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญและประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)	
●	ความเป็นมาและความสำคัญ	1
●	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
●	สมมติฐานในการวิจัย	3
●	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	4
●	วิธีการดำเนินงาน	4
-	การดำเนินงานปีที่ 1	4
-	การดำเนินงานปีที่ 2	6
-	การดำเนินงานปีที่ 3	8
●	ผลที่ได้จากการดำเนินงาน	9
-	สื่อประสมประกอบกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทักษะการเขียน 5 ประเภท	9
-	ผลการทดลองใช้สื่อประสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทักษะการเขียน	9
-	ผลการพัฒนาครูเครือข่ายของครูแห่งชาติ	13
●	ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้สื่อประสม	14
ตอนที่ 2	ตัวอย่างแผนการสอนทักษะการเขียนที่เห็นผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญและประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)	17
●	การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์	19
●	นิทาน	27
●	ภาพยนตร์ยานี้ 11	35
ตอนที่ 3	หลักการเขียนและขั้นตอนการเขียนในเนื้อหา 5 ประเภท และตัวอย่างผลงานนักเรียนจากการใช้สื่อประสมของครูแห่งชาติและครูเครือข่าย	43
บรรณานุกรม		
แนะนำผู้วิจัย		
คณะผู้จัดทำรายงาน		

ตอนที่ 1 โครงการวิจัยและพัฒนาการใช้สื่อประสมประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนทักษะการเขียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เน้น ผู้เรียน เป็นสำคัญและประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสม ผลงาน (Portfolio)

ความเป็นมาและความสำคัญ

หลังจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2542 เป็นต้นมา ทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่ายมีความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา เพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตามมาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ “การศึกษา” หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ให้บุคคล เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ความมุ่งหมายและหลักการการจัดการศึกษาในมาตรา 6 กำหนดว่าการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยเฉพาะในการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์คือ เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข

การจัดการกระบวนการเรียนรู้ในมาตรา 24 กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(4) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนและสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้วิจัย

เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

นอกจากนี้ในมาตรา 30 ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละ ระดับการศึกษา

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งขณะนั้นมีชื่อว่า สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี มีนโยบายให้การสนับสนุนครูผู้ที่มี ผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์และมีแนวคิดใหม่ในการพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียน ด้วยการทำการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยให้มีการเสนอชื่อครูที่มีผลงาน ดีเด่นเพื่อคัดเลือกตามกระบวนการของโครงการครูแห่งชาติ ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกได้รับการ ยกย่องเป็น "ครูแห่งชาติ" ทำการวิจัยและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ผลิตขึ้น และพัฒนานักเรียนของตนด้วยผลจากการวิจัย โดยกลุ่มเป้าหมายการวิจัยและพัฒนาในปีที่ 1 คือ นักเรียนที่ครูแห่งชาติทำการสอนอยู่

การดำเนินการวิจัยและพัฒนาในปีที่ 2 ให้ครูแห่งชาตินำวิธีการจัดการเรียนการสอน หรือสื่อ อุปกรณ์ ที่ครูแห่งชาติได้ทดลอง บันทึกผลเห็นว่ามีการพัฒนานักเรียนได้ผลนั้น มาถ่ายทอดสู่เพื่อนครู อาจเป็นครูในกลุ่มวิชาเดียวกัน แต่ต่างระดับชั้น หรืออาจต่างกลุ่มวิชา อาจเป็นครูในโรงเรียนเดียวกัน หรือต่างโรงเรียนกับครูแห่งชาติก็ได้ รวมแล้วไม่น้อยกว่า 50 คน ซึ่งจะเรียกว่า "ครูเครือข่าย" ฉะนั้นกลุ่มเป้าหมาย ในปีที่ 2 นี้คือ ครูเครือข่าย

ในปีที่ 3 ครูเครือข่ายจะได้รับการนิเทศ เสนอแนะ สนับสนุนจากครูแห่งชาติตาม ความเหมาะสม การนิเทศติดตามจะเป็นในลักษณะกัลยาณมิตรนิเทศ คือเป็นการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ประสบการณ์และปัญหาที่ได้พบจากการนำรูปแบบการสอน แผนการสอน หรือสื่อการสอน ไปใช้แล้วมาปรึกษาหารือกัน เพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ได้ผลยิ่งขึ้นต่อไป และขั้นสุดท้ายให้ครู แห่งชาติ ครูเครือข่าย ได้ร่วมกันจัดงานนิทรรศการ จัดประชุมสัมมนา ฟังข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งเชิญผู้สนใจสาธารณชนทั่วไปร่วมชมผลงาน รับฟังข้อคิดเห็นที่อาจนำมาปรับปรุง แก้ไข พัฒนางานของแต่ละคน โดยมีแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ข้อเสนอแนะซึ่งกันและกัน

สำหรับโครงการวิจัยและพัฒนาเรื่อง การศึกษาผลการใช้สื่อประกอบกิจกรรม การเรียนการสอนทักษะการเขียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) โดยครูประไพ แก้วนาวิ ซึ่งได้รับ

การคัดเลือกเป็นครูแห่งชาติ ประจำปี 2542 สาขาวิชาภาษาไทย และในขณะนั้นผู้วิจัยกำลังอยู่ในตำแหน่งหัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย และสอนทักษะการเขียนภาษาไทย ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี พบปัญหานักเรียนมีทักษะการสื่อสารด้านการเขียนลดลง เนื่องจากเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในการสื่อสารมากขึ้น และการวัดผล ประเมินผลส่วนมากเป็นแบบปรนัย ทำให้นักเรียนไม่ได้ฝึกทักษะการเขียนให้มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร หนึ่ง ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สลับซับซ้อนมากกว่าทักษะภาษาไทย ด้านการฟัง การพูด และการอ่าน จึงเห็นควรที่จะพัฒนานักเรียนในทักษะด้านการเขียนภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ด้วยการวิจัยและพัฒนาสื่อประสมที่หลากหลาย เพื่อใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ซึ่งมีความคาดหวังว่านักเรียนจะสามารถพัฒนาทักษะการเขียน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน เขียนได้ เขียนดี มีผลงาน และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อผลิตสื่อประสมที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนด้านทักษะการเขียน สามารถสร้างผลงานเขียนของตนเองได้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น
3. เพื่อพัฒนาครูผู้สอนวิชาภาษาไทย และวิชาอื่นให้มีความรู้ ความสามารถในการผลิต / พัฒนาสื่อประสมที่มีประสิทธิภาพ นำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สมมติฐานในการวิจัย

1. สื่อประสมที่ผลิตขึ้นทดลองใช้มีค่าประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. หลังจากทดลองใช้สื่อประสมกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแล้ว นักเรียนสามารถสร้างผลงานเขียนของตนเองในขอบเขตเนื้อหาที่กำหนดได้ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
3. ครูเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาจากครูแห่งชาติ มีความรู้ความสามารถในการผลิตหรือพัฒนาสื่อฯ / นวัตกรรม นำไปทดลองกับนักเรียนของตน และเขียนรายงานการวิจัยได้ มีผลงานการวิจัยอย่างน้อย 50 คน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีสื่อประสมจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพ

2.

เกิดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถพัฒนาตนเองสร้างผลงานเขียนได้เต็มตามศักยภาพ

3. ครูเครือข่ายสามารถพัฒนาตนเองได้ เป็นผู้นำการปฏิรูปการเรียนรู้ เหมาะสมกับการเป็นครูมืออาชีพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

4. ครูเครือข่ายสามารถพัฒนาตนเองได้ตามแนวทางการวิจัยของครูแห่งชาติ มีผลงานการวิจัยอย่างน้อยจำนวน 50 คน ๆ ละ 1 เรื่อง

วิธีการดำเนินงาน

การดำเนินงานโครงการวิจัยและพัฒนาผลการใช้สื่อประสมประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนทักษะการเขียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและประเมินผล การเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) รวม 3 ปี ตั้งแต่ปี 2543-2545 มีรายละเอียด ของการดำเนินงานในแต่ละปี ดังนี้

การดำเนินงานปีที่ 1

1. ศึกษาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกทักษะการเขียนของระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย ซึ่งมีขอบเขตอยู่ 5 ประเภท ได้แก่

1.1 การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์

1.2 การเขียนนิทาน

1.3 การเขียนเรื่องสั้น

1.4 การเขียนกาพย์ยานี 11

1.5 การเขียนกลอนสุภาพ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์หลักสูตรดังกล่าวไว้ในหัวข้อโครงสร้างแผน การสอนของตัวอย่างแผนการสอนเรื่อง การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ การเขียนนิทาน การเขียนกาพย์ยานี 11 ดังมีรายละเอียดในตอนที 2

2. ผลิตสื่อการสอนที่หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสมกับเนื้อหาและเครื่องมือ การเก็บข้อมูล ดังนี้

ลำดับที่	เนื้อหา	สื่อประสม	เครื่องมือเก็บข้อมูล
1	การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์	1. ชุดการสอน 2. สไลด์เทปประกอบการสอน	1. แบบทดสอบก่อนเรียน 2. แบบฝึกทักษะระหว่างการใช้ชุดการสอน 3. แบบฝึกทักษะระหว่างใช้สไลด์เทปประกอบการสอน 4. แบบทดสอบหลังเรียน 5. แบบฝึกทักษะเพื่อทดสอบการพัฒนาทักษะการเขียน
2	การเขียนนิทาน	1. ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน 2. แลบบันทึกเสียงประกอบศูนย์การเรียนที่ 3 และ 5	1. แบบทดสอบก่อนเรียน 2. แบบฝึกทักษะระหว่างปฏิบัติกิจกรรมแต่ละศูนย์ 3. แบบทดสอบหลังเรียน 4. แบบฝึกทักษะเพื่อทดสอบการพัฒนาทักษะการเขียน
3	การเขียนเรื่องสั้น	1. ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน 2. แลบบันทึกเสียงประกอบศูนย์การเรียนที่ 2	1. แบบทดสอบก่อนเรียน 2. แบบฝึกทักษะระหว่างปฏิบัติ 3. แบบทดสอบหลังเรียน 4. แบบฝึกทักษะเพื่อทดสอบการพัฒนาทักษะการเขียน
4	การเขียนกาพย์ยานี 11	1. บทเรียนสำเร็จรูป 2. วีดิทัศน์ประกอบการสอน	1. แบบทดสอบก่อนเรียน 2. แบบฝึกทักษะจากการรอบรู้ 3. แบบฝึกทักษะระหว่างใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน 4. แบบทดสอบหลังเรียน 5. แบบฝึกทักษะเพื่อทดสอบการพัฒนาทักษะการเขียน
5	การเขียนกลอนสุภาพ	1. บทเรียนสำเร็จรูป 2. วีดิทัศน์ประกอบการสอน	1. แบบทดสอบก่อนเรียน 2. แบบฝึกทักษะจากการรอบรู้ 3. แบบฝึกทักษะระหว่างใช้สื่อวีดิทัศน์ประกอบการสอน 4. แบบทดสอบหลังเรียน 5. แบบฝึกทักษะเพื่อทดสอบการพัฒนาทักษะการเขียน

3. กำหนดกลุ่มเป้าหมายเพื่อทดลองใช้สื่อประสม โดยปีที่ 1 พ.ศ. 2543 นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย มีจำนวน 90 คน

4. ดำเนินการพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยจัดการเรียนการสอนที่ใช้สื่อประสมประกอบกิจกรรมการเรียนรู้นักเรียนที่ได้ผลิตขึ้นตามข้อ 2 และประเมินผลการเรียนรู้นักเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)

5. เก็บรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของนักเรียนด้านทักษะการเขียนที่เกิดจากการใช้สื่อประสม

6. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยและพัฒนาในปีที่ 1 พร้อมทั้งปรับปรุงสื่อประสมต่างๆ เพื่อเตรียมไปขยายผลให้เพื่อนครูต่อไป

การดำเนินงานปีที่ 2

1. หากกลุ่มเป้าหมายเพื่อเป็นครูเครือข่าย โดยครูแห่งชาติเชิญชวนให้ครูจากโรงเรียนมัธยมศึกษาใน 4 จังหวัด คือ ยะลา ปัตตานี สตูล และนราธิวาส สมัครเป็นครูเครือข่าย โดยมีแบบฟอร์มใบสมัครกรอกข้อมูลให้ระบุความต้องการที่จะพัฒนานักเรียน โดยการสมัครเป็นครูเครือข่ายเพื่อพัฒนาตนเองในการผลิตสื่อประสม และเป็นครูเครือข่ายโดยการทดลองใช้สื่อประสมของครูแห่งชาติ

2. สร้างเครื่องมือที่จะใช้ในการพัฒนาครูเครือข่าย เพื่อพัฒนาตนเองสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยสร้างเอกสารชุดฝึกปฏิบัติการที่ใช้ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือประชุมเชิงปฏิบัติการในโครงการพัฒนาครูเครือข่ายครูแห่งชาติ : ครูผู้นำการปฏิรูปการเรียนรู้ จำนวน 17 เรื่อง ดังนี้

(1) ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การเขียนแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมงาน

(2) ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การออกแบบสื่อการเรียนการสอนประเภทสื่อชุดการสอน

(3) ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำคู่มือครูการใช้สื่อชุดการสอน

(4) ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การออกแบบสื่อการเรียนการสอนประเภทชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน

(5) ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำคู่มือครูการใช้ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน

(6) ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การออกแบบสื่อการเรียนการสอนประเภทบทเรียนสำเร็จรูป

(7) ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การออกแบบสื่อการเรียนการสอนประเภทชุดฝึกทักษะ เพื่อการเรียนรู้

(8) ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การออกแบบการประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสม ผลงาน (Portfolio)

(9) ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การหาประสิทธิภาพสื่อการเรียนการสอน

(10) ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน มี 8 ชุด คือ

- ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน ชุดที่ 1 กระบวนการพัฒนา งานวิจัย
- ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน ชุดที่ 2 การวิเคราะห์ปัญหา การเรียนการสอน
- ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน ชุดที่ 3 การสร้างสื่อฯ / นวัตกรรม การเรียนการสอน
- ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน ชุดที่ 4 การทดลองใช้สื่อ ฯ นวัตกรรมเพื่อหาประสิทธิภาพ
- ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน ชุดที่ 5 เครื่องมือที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล
- ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน ชุดที่ 6 การหาคุณภาพของ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน ชุดที่ 7 การวิเคราะห์ข้อมูล
- ชุดฝึกปฏิบัติการ เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน ชุดที่ 8 การเขียนรายงาน ผลการวิจัย

3. สร้างแบบประเมินผลการอบรม / การประชุมเชิงปฏิบัติการครูเครือข่าย เพื่อให้ ประเมินผลการอบรม / ประชุมเชิงปฏิบัติการแต่ละครั้ง

4. สร้างแบบประเมินผลงานของตนเองของครูเครือข่าย และแบบแสดงความคิดเห็น ในการเข้ามาเป็นครูเครือข่ายของครูแห่งชาติ

5. จัดฝึกอบรมครูเครือข่ายให้พัฒนาตนเอง ผลิต / พัฒนาสื่อ / นวัตกรรมนำไปทดลอง ใช้กับนักเรียนของตนเอง เพื่อเขียนรายงานการวิจัย

6. จัดสื่อประสมของครูแห่งชาติให้ครูเครือข่ายในจังหวัดปัตตานีนำไปทดลองใช้ เพื่อเขียนรายงานการวิจัย

การดำเนินงานปีที่ 3

1. จัดสื่อประสมของครูแห่งชาติให้ครูเครือข่ายในจังหวัดยะลา สตูล และนราธิวาสนำไปทดลองใช้ เพื่อเขียนรายงานการวิจัย
2. ดำเนินการติดตาม นิเทศการจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อประสมของครูเครือข่าย ประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนของครูเครือข่าย
3. จัดประชุมปฏิบัติการครูเครือข่าย ประชุมสัมมนา สรุปรายการเขียนรายงานการวิจัย จัดนิทรรศการ จัดให้ครูเครือข่ายนำเสนอรายงานผลการพัฒนานักเรียนของตน
4. นำผลการนิเทศและผลการประชุมปฏิบัติการมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงพัฒนางานของโครงการวิจัยและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
5. เผยแพร่ผลงานวิจัยและพัฒนาของครูแห่งชาติและครูเครือข่ายต่อสาธารณชน

ผลที่ได้จากการดำเนินงาน

การดำเนินงานวิจัยและพัฒนาตามโครงการครูแห่งชาติของสำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การศึกษาผลการใช้สื่อประสมประกอบกิจกรรม การเรียนการสอนทักษะการเขียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประเมินผลการเรียน โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ตลอดระยะเวลา 3 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2543 - 2545 สรุปผลที่ได้รับดังต่อไปนี้

1. สื่อประสมประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียน 5 ประเภท

ผู้วิจัยได้ผลิตสื่อประสม ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในทักษะการเขียน 5 ประเภท คือ การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ การเขียนนิทาน การเขียนเรื่องสั้น การเขียนภาพยนตร์ 11 และ การเขียนกลอนสุภาพ โดยสื่อประสมที่ผู้วิจัยผลิตขึ้น มีดังนี้

- 1) ชุดการสอน เรื่อง การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์
- 2) สไลด์เทปประกอบการสอน เรื่อง การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์
- 3) ชุดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง การเขียนนิทานและเรื่องสั้น
- 4) แลกบันทึกลีขียงประกอบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง การเขียนนิทานและเรื่องสั้น
- 5) บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การเขียนภาพยนตร์ 11 และการเขียนกลอนสุภาพ
- 6) วัสดุทัศนประกอบการสอน เรื่อง การเขียนภาพยนตร์ 11 และการเขียนกลอนสุภาพ
- 7) แบบฝึกทักษะเพื่อทดสอบการพัฒนาทักษะการเขียนทั้ง 5 ประเภท

ผู้วิจัยได้นำสื่อประสมที่ผลิตไปทดลองใช้กับนักเรียน เพื่อหาประสิทธิภาพของสื่อ แล้วพัฒนาสื่อประสมให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งการหาประสิทธิภาพของสื่อประสม ทำโดยการเก็บข้อมูลการใช้สื่อประสมระหว่างเรียน และเปรียบเทียบกับข้อมูลผลการพัฒนาทักษะ การเขียนหลังจากผู้เรียนใช้สื่อประสมต่างๆ แล้ว ผลปรากฏว่าสื่อประสมมีประสิทธิภาพสูงกว่า 80/80 ที่ตั้งสมมุติฐานการวิจัยไว้

2. ผลการทดลองใช้สื่อประสมประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียน

ผู้วิจัยได้นำสื่อประสมที่ได้หาประสิทธิภาพแล้วไปทดลองใช้จริงในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนทักษะการเขียนกับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนต่างๆ ใน 4 จังหวัด คือ ปัตตานี ยะลา สตูล และนราธิวาส โดยพัฒนานักเรียนในปีที่ 1 จำนวน 450 คน ปีที่ 2 จำนวน 724 คน ปีที่ 3 จำนวน 1,045 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1: แสดงข้อมูลที่คุณหาได้จากพัฒนาทักษะการเรียนรู้ 24 โรงเรียน ใน 4 จังหวัด

ประเภทการเขียน สื่อประสม	ปี พ.ศ. 2543		ปี พ.ศ. 2544		ปี พ.ศ. 2545	
	ชื่อโรงเรียน	จำนวนคน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนคน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนคน
1. สารคดีเชิงสร้างสรรค์ - ชุดการสอน - แบบฝึกทักษะระหว่างการใช้ ชุดการสอน - สไลด์เทปประกอบการสอน - แบบฝึกทักษะระหว่างการใช้ สไลด์เทป - แบบฝึกทักษะเพื่อทดสอบการ พัฒนาทักษะการเขียน	1. โพรตัสศึกษาศึกษา	45	1. โพรตัสศึกษาศึกษา	45	1. พิมานพิทยาสรรค์	44
	2. ทาชาวมวิททยาการ	23	2. เดชะปัตตนยานุกูล	44	2. คณะราษฎรบำรุง	48
	3. วุฒิชัยวิทยา	22	3. สายบุรี	23	3. ยะหาศิรยานุกูล	25
	รวม	90	"แจ้งประชาคาร" 4. ทาชาวมวิททยาการ 5. แม่แก่นกิตติวิทย	18 23	4. มัชฌิมสุโขทัย	31
	รวม		รวม	153	รวม	148
2. นิทาน - ชุดการสอน - แถบบันทึกเสียงประกอบ ศูนย์การเรียนรู้ 3 และ 5 - แบบฝึกทักษะระหว่าง การปฏิบัติกิจกรรมแต่ละศูนย์ - แบบฝึกทักษะเพื่อทดสอบ การพัฒนาทักษะการเขียน	1. โพรตัสศึกษาศึกษา	35	1. โพรตัสศึกษาศึกษา	45	1. พิมานพิทยาสรรค์	44
	2. เดชะปัตตนยานุกูล	35	2. ศิริราษฎร์สามัคคี	28	2. สตูลวิทยา	34
	3. ราชมนูรังษานุรักษ์	20	3. แม่แก่นกิตติวิทย	18	3. ควนโดนวิทยา	31
	รวม	90	4. วุฒิชัยวิทยา	14	4. สตรียะลา	29
	รวม		5. ราชมนูรังษานุรักษ์	13	5. คณะราษฎรบำรุง	30
	รวม		รวม	118	6. เบตง "วีระราษฎร์ ประสาน" 7. ร่มเกล้า 8. ตันหยงมัส 9. สุทธิวิทยา	30 26 30 32
	รวม		รวม	118	รวม	286

ตารางที่ 1 : แสดงข้อมูลที่คุณครูแห่งชาติได้พัฒนาให้นักเรียนจากโรงเรียน 24 โรงเรียน 4 จังหวัด (ต่อ)

ประเภทการเขียน สื่อประสม	ปี พ.ศ. 2543		ปี พ.ศ. 2544		ปี พ.ศ. 2545	
	ชื่อโรงเรียน	จำนวนคน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนคน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนคน
3. เรื่องสั้น - ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ - แบบบันทึกเสียงประกอบ ศูนย์การเรียนรู้ 2 - แบบฝึกทักษะระหว่างการเรียนรู้ กิจกรรมแต่ละศูนย์ - แบบฝึกทักษะเพื่อการพัฒนา ทักษะการเขียน	1. โพรติร์ราชศึกษา 2. เดชะปัตตนยานุกูล 3. ราชมนี่รังสฤษฎ์	35 35 20	1. โพรติร์ราชศึกษา 2. สายบุรี "แจ้งประชาคาร" 3. ทาขามวิทยาคาร 4. ราชมนี่รังสฤษฎ์ 5. สุวรรณไพบุลย์	45 36 18 13 9	1. พิษณุพนพิทยาสรรค์ 2. จุฬาราชวิทยาลัย 3. สตรียะลา 4. เบตง "วีระราษฎร์ประสาน" 5. ชาร์โตวัฒนวิทย 6. นราธิวาส 7. ร่มเกล้า 8. มัธยมสุไหงปาดี	44 32 29 37 23 25 14 25 229
	รวม	90	รวม	121	รวม	229
4. ภาพยนตร์ 11 - บทเรียนสำเร็จรูป - แบบฝึกทักษะจากกรอบ การเรียนรู้ใหม่ทเรียนสำเร็จรูป - วิดีทัศน์ประกอบการสอน - แบบฝึกทักษะเพื่อทดสอบ การพัฒนาทักษะการเขียน	1. โพรติร์ราชศึกษา 2. ทาขามวิทยาคาร 3. วุฒิชัยวิทยา	45 23 22	1. โพรติร์ราชศึกษา 2. เดชะปัตตนยานุกูล 3. สายบุรี "แจ้งประชาคาร" 4. ทาขามวิทยาคาร 5. แม่แก้วเกิดติวิทย	45 44 36 18 18	1. พิษณุพนพิทยาสรรค์ 2. ควนโดนวิทยา 3. จุฬาราชวิทยาลัย 4. สตรียะลา 5. ยะหาติเรียนกุล 6. ชาร์โตวัฒนวิทย 7. เบตง "วีระราษฎร์ ประสาน" 8. นราธิวาส 9. สุครินวิทยา	20 31 32 29 10 27 35 23 42 249
	รวม	90	รวม	161	รวม	249

ตารางที่ 1 : แสดงข้อมูลครูแห่งชาติได้พัฒนาให้เด็กเรียนจากโรงเรียน 24 โรงเรียน 4 จังหวัด (ต่อ)

ประเภทการเขียน สื่อประสม	ปี พ.ศ. 2543		ปี พ.ศ. 2544		ปี พ.ศ. 2545	
	ชื่อโรงเรียน	จำนวนคน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนคน	ชื่อโรงเรียน	จำนวนคน
5. กลอนสุภาพ - บทเรียนสำเร็จรูป - แบบฝึกทักษะจากกรอบ การเรียนรู้ใหม่บทเรียนสำเร็จรูป - วิถีทัศน์ประกอบการสอน - แบบฝึกทักษะเพื่อทดสอบ การพัฒนาทักษะการเขียน	1. โพรซีจรัลศึกษา	45	1. โพรซีจรัลศึกษา	45	1. พิษณุพนพิทยาสรรค์	20
	2. ทักษะวิชาการ	23	2. เดอะบัตตันยกุล	44	2. ปาล์มพัฒนวิทย์	18
	3. ราชมนูรังสฤษฎ์	22	3. สายบุรี "แจ้งประชาคาร"	36	3. สตรียะลา	29
			4. ศิริราษฎร์สามัคคี	28	4. เบตง "วีระราษฎร์	35
			5. ไม่นแก่นกิตติวิทย์	18	5. นครวิวาส	31
	รวม	90	รวม	171	รวม	133

ผลการทดลองใช้สื่อประสมกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 4 จังหวัด ปรากฏว่าคะแนนนักเรียนจากทุกโรงเรียนมีการพัฒนาทักษะการเขียนในทุกเนื้อหา โดยคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ คือสูงกว่าร้อยละ 75 และนักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และพัฒนาตนเองสร้างผลงานเขียนได้เต็มตามศักยภาพ แสดงว่าสื่อประสมทุกรายการมีประสิทธิภาพ นำมาทดลองใช้กับนักเรียนใน จังหวัดปัตตานี สตูล ยะลา และนราธิวาส บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ (ตัวอย่างผลงานเขียนของนักเรียน 5 ประเภทดังเอกสารตอนที่ 3)

3. ผลการพัฒนาครูเครือข่ายของครูแห่งชาติ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาครูใน 4 จังหวัด ให้ผลิตและพัฒนาสื่อ / นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวิจัยในชั้นเรียน พัฒนานักเรียนของตนเอง ทั้งด้านการฝึกทักษะการเขียน และรายวิชาอื่นๆ ทำให้ครูได้พัฒนาตนเองจำนวน 113 คน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 : แสดงข้อมูลครูเครือข่ายได้รับการพัฒนาจากครูแห่งชาติ

จังหวัด	จำนวนครูเครือข่าย (คน) ที่สมัครเพื่อพัฒนาตนเอง และทดลองใช้สื่อประสม	จำนวนครูเครือข่าย (คน) ที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียน และร่วมส่งผลงานกับครูแห่งชาติ	หมายเหตุ
ปัตตานี	68 คน	33 คน	ครูที่เป็นครูเครือข่าย เป็นครูที่นักเรียน ทดลองใช้สื่อประสม ในตารางที่ 1
สตูล	21 คน	7 คน	
ยะลา	14 คน	9 คน	
นราธิวาส	10 คน	6 คน	
รวม	113 คน	55 คน	
หมายเหตุ	ครูเครือข่าย 113 คน นี้ ต้องการพัฒนาตนเอง 95 คน ต้องการทดลองใช้สื่อประสม 18 คน	ครูเครือข่าย 55 คน นี้มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนได้ 63 เรื่อง	

จากตารางที่ 2 แสดงว่าผลการพัฒนาครูเครือข่ายได้รับผลสำเร็จเกินเป้าหมายของสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ และส่งผลให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและวิชาอื่นในโรงเรียนหรือจังหวัดใกล้เคียงกับครูแห่งชาติเข้ามาเป็นครูเครือข่ายพัฒนาตนเอง มีสื่อประสมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียนที่มีประสิทธิภาพ และมีสื่อประสมจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพใช้พัฒนานักเรียนในรายวิชาอื่นๆ โดยการเรียนรู้วิธีสร้างผลิต / พัฒนาสื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนจากครูแห่งชาติ จากครูเครือข่าย ตามความเหมาะสมและตามสภาพบริบทของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้สื่อประสม

การนำสื่อประสมไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแต่ละเนื้อหาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดควรดำเนินการ ดังนี้

1. ครูจัดเตรียมสื่อประสม คู่มือครูการใช้สื่อประสม และเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบต้นฉบับให้ถูกต้องครบถ้วนแต่ละเนื้อหา

2. ครูต้องศึกษาคู่มือครูในการใช้สื่อประสมประกอบกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้เข้าใจ เพื่อเตรียมการจัดห้องเรียน จัดบรรยากาศในการเรียนรู้ทั้งในห้อง และนอกห้องเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เตรียมผู้เรียนก่อนการเรียนรู้ด้วยตนเองตามลำดับขั้นตอน

3. ครูควรเปิดสื่อสไลด์เทปประกอบการสอน แถบบันทึกเสียง หรือวีดิทัศน์ประกอบการสอน เพื่อศึกษารายละเอียด และขั้นตอนการจัดกิจกรรมการฝึกทักษะ เพื่อจะได้ควบคุมเวลาให้ทันตามที่กำหนด

4. ก่อนลงมือใช้สื่อประสม ครูควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญ รู้คุณค่าของการเรียนรู้ ฝึกฝนการเขียน พัฒนาทักษะการเขียน และภาคภูมิใจในการสร้างผลงานเขียนด้วยตนเอง

5. ครูจะต้องคอยดูแล และให้ความสะดวกในการเรียนรู้จากสื่อ เสริมแรงให้กำลังใจ ในเรียนรู้จากสื่อ การฝึกทักษะการเขียนทุกเนื้อหา ตรวจสอบแก้ไขเค้าโครงเรื่อง ปรับปรุงผลงานเขียน ทั้งในและนอกเวลาเรียน

6. การใช้สื่อประสมที่ใช้กระบวนการกลุ่ม ครูพยายามปลุกฝัง ส่งเสริมให้ผู้เรียนรัก การเรียนรู้ รักการทำงาน และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น เน้นความรับผิดชอบ และความสามัคคี จนได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ส่วนสื่อที่ศึกษาเป็นรายบุคคล ควรเน้นด้านความรับผิดชอบ และการตรงต่อเวลา เพื่อฝึกให้ผู้เรียนรู้คุณค่าของเวลา

7. การสร้างผลงานการเขียนของนักเรียนควรให้โอกาสผู้เรียนฝึกเขียน แก้ไข ปรับปรุง จนเป็นที่พอใจ และให้โอกาสทำงานต่อกนเวลา ถ้าหากว่าผู้เรียนปฏิบัติการเขียนไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด ผู้เรียนสามารถเลือกผลงานดีเด่นของตนเองเข้ารับการประเมิน เพื่อให้โอกาสผู้เรียนพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

8. แนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) สำหรับผู้สอนจะต้องดำเนินการ ดังนี้

8.1 ใช้แบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบพื้นฐานผู้เรียนก่อนใช้สื่อประสม และใช้แบบทดสอบหลังเรียนเพื่อดูการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนว่ามีความรู้ในภาคทฤษฎี เพื่อนำไปสู่การสร้างผลงานเขียนมากขึ้นเพียงใด ไม่ควรใช้ผลการทดสอบหลังเรียนเป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จของผู้เรียนอย่างเดียว

8.2 การประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้จากสื่อประสมโดยใช้แบบฝึกทักษะตามที่กำหนดแต่ละเนื้อหา และจากการทำแบบฝึกทักษะเพื่อทดสอบการพัฒนาทักษะการเขียนให้ผู้เรียนประเมินผลงานของตนเอง หรือของกลุ่ม แล้วให้เพื่อน 1 คน หรือ 1 กลุ่ม ประเมินผลงานร่วมด้วย และครูเป็นผู้ประเมิน นำผลการประเมินมาเฉลี่ยตามสภาพจริง

8.3 เก็บผลการพัฒนาการเรียนรู้จากแบบฝึกทักษะระหว่างใช้สื่อประสมแต่ละชนิด นำผลที่ได้มารวมกับผลจากการทำแบบฝึกทักษะเพื่อทดสอบการพัฒนาทักษะการเขียนหลังเรียน ซึ่งเป็นผลงานที่ผู้เรียนสร้างสรรค์ด้วยตนเองตามที่กำหนดในภาระงาน ให้ผู้เรียนเลือกผลงานดีเด่นของตนเข้ารับการประเมิน แล้วตัดสินผลการเรียนแต่ละเนื้อหา

**ตอนที่ 2 ตัวอย่างแผนการสอนทักษะการเขียนที่เห็นผู้เรียนเป็นสำคัญ
และประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio)**

- แผนการสอน เรื่อง การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์
- แผนการสอน เรื่อง การเขียนนิทาน
- แผนการสอน เรื่อง การเขียนภาพยนตร์ 11

(ว่าง)

โครงสร้างแผนการสอนที่ 6
เพื่อการประเมินผลตามสภาพจริง
รหัสวิชา ท 042 รายวิชา การเขียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ เวลา 4 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้	สมรรถภาพ	ภาระงาน	ผลงานหรือหลักฐาน	เครื่องมือประเมิน
6. เขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสามารถในการวางโครงเรื่อง 2. ความสามารถในการเชื่อมโยงเนื้อหา 3. ความสามารถในการใช้ภาษา/ อักษรวิธี 4. ความคิดสร้างสรรค์ 5. ความรับผิดชอบในการเขียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดโครงเรื่องเนื้อหาแนวทางการเขียนและหลักเกณฑ์ในการประเมิน 2. เขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์อย่างน้อย 2 เรื่อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลงานการวางโครงเรื่อง การเชื่อมโยงความคิดเนื้อหา 2. ผลงานเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์จำนวน 2 เรื่อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบบันทึกการประเมินผลงานเขียน 2. แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน 3. แบบฝึกทักษะการเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์

แผนการสอนที่ 6
รหัสวิชา ท 042 รายวิชา การเขียน 2
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ เวลา 4 คาบ

1. สาระสำคัญ

การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ เป็นงานเขียนที่มุ่งให้ความรู้ และสาระสำคัญ การเสนอเนื้อหาอย่างตรงไปตรงมาทำให้ผู้อ่านรู้สึกเบื่อหน่าย เพื่อส่งเสริมการอ่านให้เกิดความเพลิดเพลิน และได้เนื้อหาสาระ ผู้เขียนควรมีแนวความคิดสร้างสรรค์ในการนำเสนอเรื่อง ให้ผู้อ่านติดตามอ่านด้วยความสนใจใคร่รู้ตลอดเรื่อง ดังนั้น สมควรส่งเสริมให้นักเรียนฝึกเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ อันจะส่งผลให้ผู้อ่านได้รับทั้งความรู้และความบันเทิงควบคู่กันไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

สามารถเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ได้

จุดประสงค์ย่อย

1. อธิบายความหมายของคำว่า "สารคดี" ได้
2. บอกความหมายของคำว่า "การสร้างสรรค" และ "สารคดีเชิงสร้างสรรค์" ได้
3. บอกลักษณะสำคัญของงานเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ได้
4. อธิบายหลักการเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ได้

3. เนื้อหา

การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์

- ความหมายของคำว่า "สารคดี" "การสร้างสรรค" และ "สารคดีเชิงสร้างสรรค์"
- ลักษณะสำคัญของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์
- ประเภทของงานเขียนสารคดี
- หลักการเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์

4. กิจกรรมการเรียนการสอน

ตอนที่ 1 กระบวนการเรียนความรู้ ความเข้าใจ เวลา 1 คาบ

4.1 ครุณาสือการเรียนเกี่ยวกับงานเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ เช่น งานเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับเด็ก หนังสืออ่านประกอบระดับประถมศึกษา หรืองานเขียนประเภทอื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสารคดีให้นักเรียนอ่าน ช่วยกันวิเคราะห์ความสำคัญของหนังสือในแง่ของเนื้อหาสาระ

และการนำเสนอในเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้นักเรียนหาข้อสรุป ความหมายของคำว่า "สารคดี" "การสร้างสรรค์" และ "สารคดีเชิงสร้างสรรค์" หลังจากนั้นจึงแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ และให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ให้นักเรียนศึกษาหลักการเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์จากชุดการสอนเป็นรายบุคคล ให้นักเรียนเลือกเข้ากลุ่มเพื่อรายงาน

4.2 สรุปเนื้อหา 3 ประเด็น ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ความหมายของคำว่า "สารคดี" "การสร้างสรรค์" และ "สารคดีเชิงสร้างสรรค์"

กลุ่มที่ 2 ลักษณะสำคัญของงานเขียนเชิงสร้างสรรค์

กลุ่มที่ 3 ประเภทของงานเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์

กลุ่มที่ 4 หลักการเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์

4.3 นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานสรุปผลการเรียนหน้าชั้นให้เพื่อนๆ ฟัง ผู้ฟัง บันทึกสรุปผลจากการฟัง และจากการเรียนด้วยตนเองลงในสมุดของตนเอง

4.4 นักเรียนทบทวน ตรวจสอบความถูกต้องจากชุดการสอน แก้ไขข้อบกพร่องในสมุดบันทึก

ตอนที่ 2 กระบวนการปฏิบัติ เวลา 3 คาบ

4.5 ครูนำสารคดีประเภทต่างๆ ให้นักเรียนอ่าน ประมาณ 4 - 5 เรื่อง แล้วบันทึกสรุปความรู้ที่ได้รับและความบันเทิงที่ได้รับ โดยแจกประเด็นให้ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการนำทางให้นักเรียนรู้จักงานเขียนสารคดีประเภทต่างๆ จะได้พิจารณาการสร้างสรรค์ผลงานเขียนสารคดีแต่ละประเภทควบคู่กันไปด้วย

4.6 ครูนำสไลด์เทปมาให้นักเรียนดู เพื่อศึกษาประเภทของงานเขียนสารคดีให้ชัดเจน โดยนำเสนอตัวอย่างงานเขียนประกอบภาพ

4.7 ให้นักเรียนฝึกวางโครงเรื่องจากการดูสไลด์ จากเรื่องที่อยู่ใกล้ตัว โดยลำดับภาพชีวิตของชาวนา ให้ทดลองวางโครงเรื่อง ตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสมตามความคิดในเชิงสร้างสรรค์ของตนเอง แล้วเชื่อมโยงความรู้เกี่ยวกับชาวนา และประสบการณ์เดิม แล้วขยายความ เขียนเป็นเรื่องราวให้ผู้อ่านได้รับทั้งเนื้อหาสาระและความบันเทิง

4.8 นักเรียนช่วยกันกำหนดเกณฑ์การประเมินผลงานเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับครูผู้สอน แล้วทำแบบทดสอบหลังเรียน

4.9 ให้นักเรียนวางโครงเรื่อง เพื่อเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ 1 เรื่อง เสร็จแล้วประเมินผลงานเขียนของตนเอง และให้ประเมิน 1 คน ตามเกณฑ์ที่กำหนด

4.10 นำเสนอผลงานเขียนของตนเองให้ผู้ปกครองประเมิน / รับทราบ แล้วเก็บเข้าแฟ้มนำเสนอให้ครูประเมิน และเสนอแนะเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง

4.11 นักเรียนปรับปรุงผลงานเป็นที่พอใจ เสนอให้เพื่อนและครูประเมินอีกครั้ง แล้วคัดเลือกผลงานดีเด่นเก็บคะแนนเข้าแฟ้ม

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 หนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก
- 5.2 ตัวอย่างสารคดีเชิงสร้างสรรค์
- 5.3 ชุดการสอนเรื่อง การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์
- 5.4 สไลด์เทปประกอบการสอนเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์
- 5.5 แบบฝึกทักษะการเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์

6. กิจกรรมเสนอแนะ

ส่งเสริมให้นักเรียนเขียนสารคดีเข้าประกวดในโอกาสต่างๆ หรือส่งเรื่องที่เขียนไปลงพิมพ์ในวารสารของโรงเรียน หรือที่สำนักพิมพ์พิจารณาลงพิมพ์ตามควรแก่กรณี

7. การวัดผลและประเมินผล

7.1 วิธีวัด

- สังเกตการปฏิบัติงานกลุ่ม
- ตรวจสอบผลงานเป็นรายบุคคล
- ประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานรายบุคคล

7.2 เกณฑ์การผ่าน

- ผ่านเกณฑ์การประเมิน 50 % ผ่านจุดประสงค์

7.3 เครื่องมือวัด

- แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน
- แบบประเมินคุณธรรม / จริยธรรมจากการปฏิบัติงานกลุ่ม
- แบบประเมินผลงานเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์

แบบประเมินคุณธรรม / จริยธรรมจากการปฏิบัติงานกลุ่ม

กลุ่มที่	พฤติกรรมที่ประเมิน				รวม
	ความรับผิดชอบ	ความซื่อสัตย์	การตรงต่อเวลา	ผลสำเร็จของงาน	
	5	5	5	5	20

แบบประเมินผลงานเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	เกณฑ์การประเมิน				รวม
		โครงเรื่อง	การใช้ภาษา อักขรวิธี	เนื้อหา	ความคิด สร้างสรรค์	
		5	5	10	10	30

ใบงานที่ 6
รหัสวิชา ท 042 รายวิชา การเขียน 2
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ เวลา 4 คาบ

ชื่องาน เขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์กันดีกว่า

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อศึกษาหลักการเขียนสารคดีให้เข้าใจ
2. เพื่อให้นักเรียนวางโครงเรื่องสำหรับเขียนสารคดีได้
3. เพื่อให้นักเรียนสร้างผลงานเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ด้วยตนเอง และมีความภาคภูมิใจในการสร้างผลงาน

แนวทางดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนศึกษาชุดการสอนการเขียน เรื่องการเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ ทำความเข้าใจหลักการเขียนให้ชัดเจน
2. นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมตามขั้นตอนที่ครูกำหนดแนวทางเพื่อให้ปฏิบัติงานเขียนจนสำเร็จ
3. นักเรียนหาตัวอย่างสารคดีเชิงสร้างสรรค์มาอ่านเพิ่มเติมนอกเวลา นอกเหนือจากที่ครูนำมาให้อ่านและวิเคราะห์เนื้อหาสาระ และความบันเทิงที่ได้รับ
4. นักเรียนดูสไลด์เทปประกอบการเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ ทดลองวางโครงเรื่องจากภาพที่ครูฉายสไลด์ให้ดู แล้วนำโครงเรื่องไปหาสถานที่สงบเขียนเรื่องจนจบเรื่อง เก็บผลงานเข้าแฟ้ม
5. นักเรียนใช้ความคิดของตนเอง กำหนดชื่อเรื่อง วางโครงเรื่อง ให้ครูตรวจสอบ แล้วเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์อีก 1 เรื่อง เก็บผลงานเข้าแฟ้ม
6. นักเรียนฝึกทักษะตามแบบที่ครูกำหนด จนครบทุกชุด แล้วช่วยกันกำหนดเกณฑ์การประเมินร่วมกับครูผู้สอน
7. นักเรียนประเมินผลงานของตนเองทุกเรื่อง แล้วให้เพื่อนช่วยประเมินคนละ 1 เรื่อง จึงนำเสนอให้ผู้ปกครองประเมิน / รับทราบ
8. นำเสนอผลงานให้ครูผู้สอนประเมิน แล้วตรวจสอบข้อบกพร่อง แก้ไขผลงานเป็นที่พอใจ แล้วให้เพื่อนประเมิน และครูประเมินอีกครั้ง จึงคัดเลือกผลงานที่พอใจที่สุด ให้ครูประเมินผลเก็บคะแนนเข้าแฟ้ม

เป้าหมายของงาน

1. นักเรียนสร้างผลงานเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ 2 เรื่อง
2. เลือกผลงานเขียนที่ดีเด่นเสนอครูเพื่อเก็บคะแนน
3. นำผลงานดีเด่นไปจัดนิทรรศการแสดงผลงานก่อนสิ้นภาคเรียน

เกณฑ์การประเมิน

1. การพัฒนาการเรียนรู้
 - การวางโครงเรื่อง
 - การใช้ภาษา / อักษรวิธี
 - เนื้อหาสาระ
 - ความคิดสร้างสรรค์
2. การพัฒนาด้านคุณธรรม / จริยธรรม
 - ความรับผิดชอบ
 - ความซื่อสัตย์
 - การตรงต่อเวลา
 - ผลสำเร็จของงาน

แบบประเมินผลการเรียน
รหัสวิชา ท 042 รายวิชา การเขียน 2
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. การพัฒนาการเรียนรู้				
1.1 การวางโครงเรื่อง	สอดคล้องกับเนื้อหามากที่สุด	สอดคล้องกับเนื้อหา	สอดคล้องกับเนื้อหาบ้าง	ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา
1.2 เนื้อหา	มีสาระมาก	มีสาระดี	มีสาระปานกลาง	มีสาระน้อย
1.3 การใช้ภาษา / อักษรวิธี	ภาษาดี / อักษรวิธีถูกต้อง	ภาษาดี / อักษรวิธีผิดบ้าง	ภาษาไม่ค่อยดี อักษรวิธีผิดบ้าง	ภาษาไม่ดี อักษรวิธีผิดมาก
1.4 ความคิดสร้างสรรค์	ดีมาก	ดี	ใช้ได้	ปรับปรุง
2. การพัฒนาด้านคุณธรรม/ จริยธรรม				
2.1 ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบสูงมาก	รับผิดชอบดี	รับผิดชอบปานกลาง	ไม่ค่อยรับผิดชอบ
2.2 การตรงต่อเวลา	ตรงเวลาดีมาก	ตรงเวลาดี	เวลาส่งช้า	ไม่ตรงเวลา
2.3 ความซื่อสัตย์	ซื่อสัตย์ดีมาก เป็นผลงานตนเอง	ซื่อสัตย์ดี ผลงานมีคัดลอกมาใช้บ้าง	คัดลอกของผู้อื่นมาใช้บ้าง	ไม่ค่อยซื่อสัตย์
2.4 ผลสำเร็จของงาน	ผลงานสำเร็จตามเป้าหมาย	ส่งผลงานครบแต่ช้านิดหน่อย	งานสำเร็จ แต่ส่งหลังเวลา	งานไม่สำเร็จตามเป้าหมายส่งไม่ทันเวลา

คะแนนตัดสินระดับคุณภาพแต่ละประเด็นที่ประเมิน

คะแนนรวม	คุณภาพ
13 - 16	ดีมาก
9 - 12	ดี
5 - 8	ใช้ได้
1 - 4	ปรับปรุง

โครงสร้างแผนการสอนที่ 8
เพื่อการประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง
รหัสวิชา ท 042 รายวิชา การเขียน 2
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การเขียนนิทาน เวลา 4 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้	สมรรถภาพ	ภาระงาน	ผลงานหรือหลักฐาน	เครื่องมือประเมิน
8. เขียนนิทานที่ให้คติสอนใจในแง่มุมต่างๆได้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความสามารถในการวางแผนโครงเรื่อง 2. ความสามารถในการเชื่อมโยงเนื้อหา 3. ความสามารถในการใช้ภาษา 4. ความสามารถในการเชิงสร้างสรรค์ คติสอนใจที่สอดแทรกในนิทาน 5. ความรับผิดชอบในการเขียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. กำหนดชื่อเรื่อง การวางแผนโครงเรื่อง และคติสอนใจที่สอดแทรกไว้ในเรื่อง 2. เขียนนิทานอย่างน้อย 4 เรื่อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผลงานการวางแผนโครงเรื่อง และคติสอนใจที่สอดแทรกไว้ในเรื่อง 2. ผลงานเขียนนิทานจำนวน 4 เรื่อง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน 2. แบบฝึกทักษะการเขียนนิทาน 3. แบบประเมินผลงานเขียนนิทาน

แผนการสอนที่ 8
รหัสวิชา ท 042 รายวิชา การเขียน 2
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การเขียนนิทาน เวลา 4 คาบ

1. สาระสำคัญ

นิทานเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของไทย ให้ประโยชน์ด้านอบรมเด็ก ซึ่งมีคติสอนใจ คุณธรรม และจริยธรรมสอดแทรกอยู่ในเรื่อง นักเรียนควรศึกษาลักษณะสำคัญของนิทานและ หลักการเขียนนิทาน ทั้งนี้เพื่อเป็นฐานในการเขียนนิทาน และฝึกทักษะการเขียนนิทาน ซึ่งจะเป็น ส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของไทยให้คงอยู่ตลอดไป

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เขียนนิทานให้คติสอนใจในแง่มุมต่างๆได้

จุดประสงค์ย่อย

1. บอกความหมายของคำว่า "นิทาน" ได้
2. บอกประเภทของนิทานได้
3. อธิบายองค์ประกอบของนิทานได้
4. อธิบายกลวิธีการเขียนนิทานได้
5. บอกคติสอนใจในนิทานได้

3. เนื้อหา

การเขียนนิทาน

- ความหมายของคำว่า "นิทาน"
- ประเภทของนิทาน
- องค์ประกอบของนิทาน
- กลวิธีการเขียนนิทาน
- คติสอนใจในนิทาน

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ตอนที่ 1 กระบวนการเรียนความรู้ ความเข้าใจ เวลา 2 คาบ

4.1 ครูนำแถบบันทึกเสียงนิทานมาเปิดให้นักเรียนฟัง 1 เรื่อง นักเรียนช่วยกันอภิปรายหาข้อสรุปถึงคติสอนใจในนิทานที่ฟัง ครูจึงนำเข้าสู่บทเรียนเรื่องการเขียนนิทาน และแจ้งจุดประสงค์

การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

4.2 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้พื้นฐานเดิมของนักเรียน

4.3 นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 6 - 7 คน ศึกษาหลักการเขียนนิทานจากชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้เรื่อง การเขียนนิทาน มีเนื้อหาตามศูนย์การเรียนรู้ ดังนี้

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 ความหมายและลักษณะสำคัญของนิทาน

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 ประเภทของนิทาน

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 องค์ประกอบของนิทาน

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 กลวิธีการเขียนนิทาน

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 5 คติสอนใจในนิทานในแง่มุมต่างๆ

ศูนย์การเรียนรู้สำรอง เขียนนิทานจากภาพที่กำหนด

4.4 ให้นักเรียนกำหนดผู้รายงานสรุปเรื่องที่ได้รับมอบหมายตามเนื้อหา หลังจากศึกษาเนื้อหา และปฏิบัติกิจกรรมครบทุกศูนย์การเรียนรู้แล้วส่งผลงานกลุ่มทุกกิจกรรม และช่วยกันสรุปผลการเรียนรู้ บันทึกลงในสมุดบันทึกของตนเอง

4.5 นักเรียนทำแบบฝึกทักษะเรื่องการเขียนนิทานภาคทฤษฎี เป็นการประเมินผลการพัฒนาการเรียนรู้

4.6 นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินผลการพัฒนาการเรียนรู้

ตอนที่ 2 กระบวนการปฏิบัติ เวลา 2 คาบ

4.7 ครูนำนิทานประมาณ 3 - 4 เรื่อง ให้นักเรียนอ่านหมั่นเวียนทุกเรื่องภายในเวลา 20 นาที เพื่อศึกษาลักษณะ องค์ประกอบ และกลวิธีการเขียน ตลอดจนวิเคราะห์คติสอนใจที่สอดแทรกอยู่ในเรื่อง เพื่อเป็นแนวทางในการวางโครงเรื่อง สำหรับเขียนนิทานด้วยตนเองต่อไป

4.8 ครูกำหนดโครงเรื่องให้นักเรียนฝึกเขียนนิทาน 1 เรื่อง นักเรียนประเมินผลงานเขียนนิทานเก็บเข้าแฟ้มผลงาน

4.9 ให้นักเรียนฝึกเขียนนิทานอย่างอิสระ ให้กำหนดโครงเรื่องในการเขียนนิทานประเภทต่างๆ ตามถนัด เช่น นิทานชาดก นิทานพื้นบ้านเทพนิยาย นิทานเจ้าปัญญา ฯลฯ อีก 3 เรื่อง แล้วประเมินผลงานเขียนตามเกณฑ์ที่กำหนดร่วมกันกับครูผู้สอน เก็บผลงานเข้าแฟ้มสะสมผลงาน

4.10 นักเรียนนำเสนอผลงานให้ผู้ปกครองประเมิน / รับทราบ แล้วนำมาส่งให้ครูประเมินผลงาน

4.11 ครูนำผลงานคืนนักเรียน นักเรียนแก้ไขข้อบกพร่อง จนพอใจ ให้ครูประเมินผลงานใหม่ คัดเลือกผลงานดีเด่นนำเสนอให้ครูเก็บคะแนนเพื่อประเมินผลการเรียนต่อไป

4.12 นักเรียนนำผลงานเก็บเข้าแฟ้ม เตรียมจัดนิทรรศการแสดงผลงานเขียนนิทานในโอกาสต่อไป

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 ชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้เรื่องการเขียนนิทาน
- 5.2 ตัวอย่างนิทาน 4 - 5 เรื่อง
- 5.3 แบบฝึกทักษะการเขียนนิทานทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
- 5.4 ใบงาน "นักเขียน เล่านิทานวันนี้"

6. กิจกรรมเสนอแนะ

ให้นักเรียนเขียนนิทานร้อยกรองจากเรื่องที่ตนเองแต่ง หรือเลือกนิทานอีสป อย่างน้อย 1 เรื่อง มาเขียนนิทานร้อยกรอง อาจใช้กาพย์ยานี 11 กาพย์สุรางคนางค์ 28 หลังจากนักเรียนได้เรียนรู้เรื่องหลักการเขียน และฝึกปฏิบัติการเขียนกาพย์ดังกล่าวแล้ว หรือนักเรียนอาจเลือกกลอนสุภาพในการเขียนเล่านิทานก็ได้ตามความถนัด

7. การวัดผลและประเมินผล

วิธีวัด ตรวจสอบผลงานเป็นรายบุคคลจากแฟ้มสะสมผลงาน

เกณฑ์การวัด ผ่านเกณฑ์ 60 % ผ่านจุดประสงค์

เครื่องมือวัด

- แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน
- แบบประเมินคุณธรรมและจริยธรรมจากการปฏิบัติงานกลุ่ม
- แบบประเมินผลงานเขียนนิทาน

แบบประเมินคุณธรรม / จริยธรรมจากการปฏิบัติงานกลุ่ม

กลุ่มที่	พฤติกรรมที่ประเมิน				รวม
	ความรับผิดชอบ	ความซื่อสัตย์/ ความสามัคคี	การตรงต่อเวลา	ผลสำเร็จ ของงาน	
	5	5	5	5	20

แบบประเมินผลงานเขียนนิทาน

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	เกณฑ์การประเมิน				รวม
		โครงเรื่อง	การใช้ภาษา/ อักขรวิธี	เนื้อหา/ คติสอนใจ	ความคิด สร้างสรรค์	
		5	5	10	10	30

ใบงานที่ 8

รหัสวิชา ท 042 รายวิชา การเขียน 2

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การเขียนนิทาน เวลา 4 คาบ

ชื่องาน นักเขียนเล่านิทานวันนี้

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถพื้นฐานในการเขียนนิทาน
 2. เพื่อให้นักเรียนวางโครงเรื่อง / คิดสอใจในการเตรียมการเขียนนิทาน
 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถสร้างผลงานเขียนนิทานด้วยตนเองได้

แนวทางดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนวางแผนการเรียนรู้จากศูนย์การเรียนรู้ "การเขียนนิทาน" บันทึกสรุปผลการเรียนรู้ลงในแบบบันทึกสรุปผลการเรียนรู้ ทุกศูนย์การเรียนรู้เป็นรายบุคคล
2. นักเรียนเข้ากลุ่มศึกษาเนื้อหา และปฏิบัติกิจกรรมประจำศูนย์ทุกกิจกรรม บางศูนย์ฯ ให้ปฏิบัติงานส่งเป็นกิจกรรมกลุ่ม บางศูนย์ฯ ให้ปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคล ให้ส่งผลงานทุกกิจกรรม
3. นักเรียนต้องอ่านนิทานหลายเรื่อง เพื่อฝึกวิเคราะห์โครงเรื่องและคิดสอใจจากเรื่องที่อ่าน
4. นักเรียนวางโครงเรื่อง / คิดสอใจเตรียมงานเขียนนิทาน 4 เรื่อง
5. นักเรียนเขียนนิทานแต่ละเรื่องเสร็จแล้วประเมินผลงานของตนเอง ของเพื่อน แล้วบันทึกผลไว้
6. นักเรียนนำผลงานให้ผู้ปกครองตรวจสอบ / รับทราบแล้วส่งให้ครูประเมินผลงาน
7. นักเรียนปรับปรุงผลงาน เก็บเข้าแฟ้ม บันทึกผลการประเมิน
8. นักเรียนคัดเลือกผลงานดีเด่นเสนอครู บันทึกผลการประเมิน
9. นักเรียนแสดงนิทรรศการ ผลงานเขียนนิทาน

เป้าหมายของงาน

1. ได้ผลงานเขียนนิทานคนละ 4 เรื่อง
2. คัดเลือกผลงานดีเด่นหรือภาคภูมิใจ 2 เรื่อง เสนอครูเพื่อประเมินผล
3. นำผลงานดีเด่นหรือภาคภูมิใจ แสดงผลงานการเขียนนิทานให้ปรากฏ

แก๊สสังคม

เกณฑ์การประเมิน

1. การพัฒนาการเรียนรู้
 - การวางโครงเรื่อง
 - เนื้อหา / คติสอนใจ
 - การใช้ภาษา / อักษรวิธี
 - ความคิดสร้างสรรค์
2. การพัฒนาด้านคุณธรรม / จริยธรรม
 - ความรับผิดชอบ
 - ความซื่อสัตย์ / ความสามัคคี
 - การตรงต่อเวลา
 - ผลสำเร็จของงาน

แบบประเมินผลการเรียน
รหัสวิชา ท 042 รายวิชา การเขียน 2
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การเขียนนิทาน

ประเด็นการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. การพัฒนาการเรียนรู้				
1.1 การวางโครงเรื่อง	วางโครงเรื่องดีมาก	วางโครงเรื่องดี	วางโครงเรื่องใช้ได้	วางโครงเรื่องพอใช้
1.2 เนื้อหา / คติสอนใจ	เนื้อหาสาระดีมาก มีคติสอนใจดีมาก	เนื้อหาสาระดี มีคติสอนใจดี	เนื้อหาสาระใช้ได้ มีคติสอนใจ	เนื้อหาให้สาระน้อย ไม่มีคติสอนใจ
1.3 การใช้ภาษา / อักขรวิธี	การใช้ภาษา เหมาะสม อักขรวิธีถูกต้อง	การใช้ภาษา เหมาะสม อักขรวิธีผิดบ้าง	การใช้ภาษา พอใจ อักขรวิธีผิดบ้าง	ภาษาไม่ค่อย เหมาะสม อักขรวิธีผิดมาก
1.4 ความคิด สร้างสรรค์	ความคิด สร้างสรรค์ดีมาก	ความคิด สร้างสรรค์ดี	ความคิด สร้างสรรค์พอใช้	ความคิด สร้างสรรค์ มีน้อยมาก
2. ด้านคุณธรรม/ จริยธรรม				
2.1 ความรับผิดชอบ	มีความรับผิดชอบ ดีมาก	มีความรับผิดชอบ ดี	มีความรับผิดชอบ ปานกลาง	มีความรับผิดชอบ น้อย
2.2 ความซื่อสัตย์ / ความสามัคคี	ซื่อสัตย์ดี มีผลงาน เป็นของตนเอง สามัคคีดีมาก	มีความซื่อสัตย์ และสามัคคีกันดี	ผลงานเลียนแบบ ผู้อื่น มีความสามัคคี	ผลงานคัดลอกผู้อื่น มีความสามัคคีน้อย
2.3 การตรงต่อเวลา	ส่งงานตรงเวลา ดีมาก	ส่งงานตรงเวลาดี	ส่งงานไม่ตรงเวลา	ส่งงานไม่ตรงเวลา
2.4 ผลสำเร็จของงาน	ผลงานสำเร็จตาม เป้าหมาย ครบถ้วน	ผลงานสำเร็จไม่ เรียบร้อย มีผลงาน ครบถ้วน	ผลงานสำเร็จ มีผลงาน ไม่ครบถ้วน	ผลงานไม่สำเร็จ มีผลงาน ไม่ครบถ้วน

คะแนนตัดสินระดับคุณภาพแต่ละประเด็นที่ประเมิน

คะแนนรวม	คุณภาพ
13 - 16	ดีมาก
9 - 12	ดี
5 - 8	พอใช้
1 - 4	ปรับปรุง

โครงสร้างแผนการสอนที่ 9
เพื่อการประเมินผลตามสภาพจริง
รหัสวิชา ท 042 รายวิชา การเขียน 2
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การเขียนภาพย่น 11 เวลา 4 คาบ

จุดประสงค์การเรียนรู้	สมรรถภาพ	ภาระงาน	ผลงานหรือหลักฐาน	เครื่องมือประเมิน
9. เขียนภาพย่น 11 จากสถานการณ์ที่กำหนดให้หรือใช้จินตนาการจากเรื่องที่กำหนดได้	1. ความสามารถในการเรียนรู้เรื่องข้อบังคับของภาพย่น 11 2. ความสามารถในการกำหนดสถานการณ์และจินตนาการการตั้งชื่อเรื่อง การวางโครงเรื่องที่เขียน 3. ความสามารถในการสรุคำมาใช้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาและมีความไพเราะ 4. ความรับผิดชอบในการเขียน	1. เขียนภาพย่น 11 จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ 2 เรื่อง 2. เขียนภาพย่น 11 โดยใช้จินตนาการจากเรื่องตนเองกำหนด 2 เรื่อง	1. ผลงานเขียนภาพย่น 11 จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ 2 เรื่อง 2. ผลงานเขียนภาพย่น 11 โดยใช้จินตนาการจากเรื่องที่กำหนด 2 เรื่อง	1. แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน 2. แบบฝึกทักษะการเขียนภาพย่น 11 3. แบบประเมินผลงานเขียนภาพย่น 11

แผนการสอนที่ 9
รหัสวิชา ท 042 รายวิชา การเขียน 2
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การเขียนภาพย่ำนี 11 เวลา 4 คาบ

1. สาระสำคัญ

ภาพย่ำนีเป็นรูปแบบการประพันธ์ชนิดหนึ่งของไทยที่ใช้ในการบรรยาย หรือพรรณนาเรื่องราวต่างๆ มีขอบบังคับที่ไม่มากนัก เหมาะสำหรับผู้เริ่มต้นเขียนงานประพันธ์ ดังนั้นจึงสมควรให้นักเรียนศึกษาหลักการเขียนภาพย่ำนี 11 เพื่อเป็นพื้นฐานในการเขียนบรรยายเรื่องหรือพรรณนาสิ่งต่างๆ ที่พบเห็น หรือใช้จินตนาการ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

เขียนภาพย่ำนี 11 จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือใช้จินตนาการจากเรื่องที่ตนเองกำหนดได้

จุดประสงค์ย่อย

1. อธิบายลักษณะบังคับของภาพย่ำนี 11 ได้
2. บอกหลักการเขียนเรื่องราวด้วยภาพย่ำนี 11 ได้
3. เขียนภาพย่ำนี 11 ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ และใช้จินตนาการจากเรื่องที่ตนเองกำหนดได้

3. เนื้อหา

การเขียนภาพย่ำนี 11

ลักษณะบังคับของภาพย่ำนี 11

- คณะ
- พยางค์
- สัมผัส

หลักการเขียนเรื่องด้วยภาพย่ำนี 11

- การใช้คำบรรยาย หรือพรรณนาเรื่องราวให้เกิดภาพพจน์
- การวางโครงเรื่อง และการขยายความตามเนื้อเรื่อง

4. กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ตอนที่ 1 กระบวนการเรียนรู้ ความเข้าใจ เวลา 2 คาบ

4.1 ครูนำคำประพันธ์ประเภทต่างๆ ให้นักเรียนอ่าน แล้วซักถามนักเรียนให้ตอบว่า คำประพันธ์เหล่านั้นเป็นคำประพันธ์ประเภทใด เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับงานประพันธ์ และแจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบจุดประสงค์การเรียนรู้

4.2 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่อง การเขียนกาพย์ยานี 11 เพื่อจะทราบพื้นฐานความรู้เดิมของนักเรียน

4.3 ครูนำบทเรียนสำเร็จรูปให้นักเรียนศึกษาเป็นรายบุคคล เพื่อเรียนรู้ลักษณะบังคับของกาพย์ยานี 11 และหลักการเขียนกาพย์ยานี 11 โดยการบรรยายเรื่อง หรือพรรณนาเรื่องที่ต้องการจะเขียน

4.4 นักเรียนสรุปผลการเรียนรู้ลงในสมุดบันทึก

4.5 นักเรียนทำแบบฝึกทักษะภาคทฤษฎี เกี่ยวกับลักษณะบังคับ และหลักการใช้คำต่างๆ ให้เกิดภาพพจน์หรือมีความไพเราะ

4.6 ครูตรวจผลการฝึกทักษะ บันทึกผลการพัฒนาการเรียนรู้

4.7 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อตรวจสอบการพัฒนาการเรียนรู้

ตอนที่ 2 กระบวนการปฏิบัติ เวลา 2 คาบ

4.8 นักเรียนชมวีดิทัศน์ประกอบการสอนเขียนกาพย์ยานี 11 เพื่อศึกษาแนวทางการเขียน การใช้คำที่เหมาะสมกับเนื้อหา เช่น คำซ้ำ คำไวพจน์ คำที่เป็นสัญลักษณ์หรือคำที่ทำให้เกิดภาพพจน์ ฯลฯ ให้นักเรียนไปค้นคว้าศึกษาเรื่องโวหารภาพพจน์เพิ่มเติมจากห้องสมุด

4.9 ครูให้นักเรียนดูภาพต่างๆ จากวีดิทัศน์ให้เลือกเขียนกาพย์ยานี 11 จากภาพที่กำหนดอย่างหลากหลาย ให้เลือกตามความพอใจ ทดลองวางโครงเรื่อง กำหนดข้อความเบื้องต้นเรียบร้อยแล้วแต่งเรื่องใหม่ด้วยกาพย์ยานี 11 เก็บผลงานเข้าแฟ้มสะสมผลงาน อย่างน้อย 2 เรื่อง

4.10 ให้นักเรียนจินตนาการเรื่องที่จะเขียน โดยวางโครงเรื่อง แล้วบรรยาย หรือพรรณนาเรื่องด้วยกาพย์ยานี 11 ไม่จำกัดความยาว เก็บผลงานเข้าแฟ้มสะสมผลงาน อย่างน้อย 2 เรื่อง

4.11 นักเรียนประเมินงานเขียนของตนเอง และให้เพื่อนช่วยประเมิน 1 คน แล้วนำเสนอให้ผู้ปกครองประเมิน / รับทราบ

4.12 นักเรียนนำเสนอผลงานให้ครูประเมิน แล้วรับผลงานมาแก้ไขจนเป็นที่พอใจ นำให้ครูประเมินอีกครั้ง แล้วคัดเลือกผลงานดีเด่นให้ครูบันทึกคะแนนเพื่อประเมินการเรียน จำนวน 2 เรื่อง

4.13 เก็บผลงานเข้าแฟ้ม เตรียมไว้เพื่อจัดนิทรรศการแสดงผลงานในโอกาสต่อไป

5. สื่อการเรียนการสอน

- 5.1 ตัวอย่างคำประพันธ์ชนิดต่างๆ
- 5.2 ใบความรู้เรื่อง โวหารภาพพจน์
- 5.3 บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง การเขียนกาพย์ยานี 11
- 5.4 วีดิทัศน์ประกอบการสอนเขียนกาพย์ยานี 11
- 5.5 แบบฝึกทักษะการเขียนกาพย์ยานี 11 ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
- 5.6 ใบงาน "ด้วยสมอง สองมือ"

6. กิจกรรมเสนอแนะ

สนับสนุนให้นักเรียนส่งผลงานเขียนกาพย์ยานี 11 ประกวดในโอกาสต่างๆ เช่น เขียนคำอวยพรวันขึ้นปีใหม่ ประกวดเขียนเรื่อง พระคุณของพ่อในโอกาสวันพ่อที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น หรือหน่วยงานอื่นจัด

7. การวัดผลและการประเมินผล

7.1 วิธีวัด

- ตรวจผลงานเป็นรายบุคคล
- ประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานรายบุคคล

7.2 เกณฑ์การผ่าน

- ผ่านเกณฑ์การประเมิน 50 % ผ่านจุดประสงค์

7.3 เครื่องมือวัด

- แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน
- แบบประเมินคุณธรรม / จริยธรรม
- แบบประเมินผลงานเขียนกาพย์ยานี 11

แบบประเมินคุณธรรม / จริยธรรมการเขียนภาพยนต์ 11

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	พฤติกรรมที่ประเมิน				รวม
		ความรับผิดชอบ 5	ความซื่อสัตย์ 5	การตรงต่อเวลา 5	ผลสำเร็จของงาน 5	

แบบประเมินผลงานเขียน ภาพยนต์ 11

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	เกณฑ์การประเมิน				รวม
		โวหารภาพพจน์ 5	การสรรคำมาใช้ ความไพเราะ 5	โครงเรื่อง / เนื้อหา 10	ลักษณะบังคับ 10	

ใบงานที่ 9
รหัสวิชา ท 042 รายวิชา การเขียน 2
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การเขียนภาพย่านี 11 เวลา 4 คาบ

ชื่องาน “ด้วยสมอง สองมือ”

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ
2. เพื่อให้ให้นักเรียนกำหนดโครงเรื่องในการเขียนภาพย่านี 11 ได้
3. เพื่อให้ให้นักเรียนแสดงความสามารถในการเขียนภาพย่านี 11 สร้างผลงานด้วยตนเองได้

แนวทางดำเนินกิจกรรม

1. นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยศึกษาข้อบังคับและวิธีการเขียนภาพย่านี 11 จากบทเรียนสำเร็จรูปและวีดิทัศน์
2. นักเรียนทำแบบฝึกทักษะการเขียนภาพย่านี 11 : เก็บผลงาน
3. นักเรียนวางโครงเรื่องและวางแผนการเขียนภาพย่านี 11 ตามสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้และจากจินตนาการของตนเองอย่างละ 2 เรื่อง
4. นักเรียนปฏิบัติการเขียนตามโครงเรื่อง : เก็บผลงาน
5. นักเรียนประเมินผลงานเขียนของตนเองและของเพื่อน
6. นักเรียนนำผลงานเสนอผู้ปกครองรับทราบ / เสนอครูเพื่อประเมิน
7. นักเรียนปรับปรุงงานและคัดเลือกผลงานดีเด่นเข้าแฟ้มเพื่อส่งครูประเมิน

บันทึกคะแนน

เป้าหมายของงาน

1. นักเรียนสร้างผลงานเขียนภาพย่านี 11 ได้ 4 เรื่อง
2. นักเรียนคัดเลือกผลงานดีเด่นส่งครู 2 เรื่อง เพื่อบันทึกคะแนนประเมินผลการเรียน
3. นำผลงานแสดงนิทรรศการ
4. นำผลงานดีเด่นของนักเรียนเป็นตัวอย่างและเผยแพร่

เกณฑ์การประเมิน

1. ด้านการพัฒนาการเรียนรู้

- ลักษณะบังคับ
- การวางโครงเรื่อง
- เนื้อหา
- การสรรคำมาใช้ / ความไพเราะ
- โวหารภาพพจน์

2. ด้านคุณธรรม / จริยธรรม

- ความรับผิดชอบ
- การตรงต่อเวลา
- ความซื่อสัตย์
- ความสำเร็จของงาน

แบบประเมินผลการเรียน
รหัสวิชา ท 042 รายวิชา การเขียน 2
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่อง การเขียนภาพย่นานี 11

ประเด็นการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ			
	4	3	2	1
1. การพัฒนาการเรียนรู้				
1.1 ลักษณะบังคับ	ถูกต้องทุกบท	ถูกต้องทุกบางบท	ถูกต้องครึ่งหนึ่ง	ถูกต้องหนึ่งในสี่
1.2 โครงเรื่อง / เนื้อหา	โครงเรื่องสัมพันธ์กับเนื้อหาดีมาก	โครงเรื่องสัมพันธ์กับเนื้อหาดี	โครงเรื่องสัมพันธ์กับเนื้อหาน้อย	โครงเรื่องสัมพันธ์กับเนื้อหาน้อยมาก
1.3 การสรรหาคำมาใช้ / ความไพเราะ	การสรรหาคำใช้ดี มีความไพเราะ	การสรรหาคำใช้ดี มีความไพเราะ บางบท	การสรรหาคำใช้ดี มีความไพเราะน้อย	การสรรหาคำใช้ไม่ดี ขาดความไพเราะ
1.4 โวหารภาพพจน์	มีโวหารภาพพจน์ที่ดี สอดคล้องกับเนื้อหา	มีโวหารภาพพจน์ไม่ ค่อยเหมาะสม	ไม่มีโวหารภาพพจน์	ไม่มีโวหารภาพพจน์
2. ด้านคุณธรรม/ จริยธรรม				
2.1 ความรับผิดชอบ	มีความรับผิดชอบ ดีมาก	มีความรับผิดชอบดี	มีความรับผิดชอบ ปานกลาง	มีความรับผิดชอบ น้อย
2.2 ความซื่อสัตย์	ซื่อสัตย์ดี มีผลงาน ที่เขียนเองทุกขั้นตอน	มีความซื่อสัตย์ ผลงานเป็นของตนเอง	ผลงานคัดลอกมา เป็นบางส่วน	ผลงานคัดลอกผู้อื่น
2.3 การตรงต่อเวลา	ส่งงานตรงเวลาดีมาก	ส่งงานตรงเวลาดี	ส่งงานไม่ตรงเวลา	ส่งงานไม่ตรงเวลา
2.4 ผลสำเร็จของงาน	ผลงานสำเร็จตาม เป้าหมาย ครบถ้วน	งานบางส่วนไม่ เรียบร้อย ส่งผลงาน ครบถ้วน	ผลงานสำเร็จ มีผลงาน ไม่ครบถ้วน	ผลงานไม่สำเร็จ ส่งผลงาน ไม่ครบถ้วน

คะแนนตัดสินระดับคุณภาพแต่ละประเด็นที่ประเมิน

คะแนนรวม	คุณภาพ
13 - 16	ดีมาก
9 - 12	ดี
5 - 8	พอใช้
1 - 4	ปรับปรุง

ตอนที่ 3 หลักการเขียนและขั้นตอนการเขียนในเนื้อหา 5 ประเภท
และตัวอย่างผลงานนักเรียนจากการใช้สื่อประสม
ของนักเรียนครูแห่งชาติและครูเครือข่าย

(ว่าง)

หลักการเขียนและขั้นตอนการเขียนในเนื้อหา 5 ประเภท

การวิจัยและพัฒนาเรื่องการศึกษาผลการใช้สื่อประสมประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ทักษะการเขียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และประเมินผลการเรียน โดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน(Portfolio) ตลอดเวลา 3 ปี กล่าวได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและประเมินผลการเรียนโดยใช้แฟ้มสะสมผลงาน(Portfolio) ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้อุ้และสร้างผลงานได้เต็มศักยภาพ มีผลงานเป็นที่ปรากฏอย่างชัดเจน โดยเฉพาะการใช้สื่อประสมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียนในเนื้อหา 5 ประเภท เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทักษะการเขียนในเนื้อหาดังกล่าว จึงขอสรุป หลักการเขียนและขั้นตอนการเขียนในเนื้อหา 5 ประเภท พร้อมตัวอย่างผลงานของผู้เรียนของ ครูแห่งชาติและครูเครือข่าย เพื่อผู้สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตสื่อฯ อย่างอื่นได้ตามความเหมาะสมดังนี้

การเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์

สารคดีเชิงสร้างสรรค์เป็นงานเขียนที่นำเสนอข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ สอดแทรก สาระความรู้ควบคู่กันไป เพื่อให้ผู้อ่าน ผู้ฟัง ผู้ชม ได้รับทั้งอรรถรส และความเพลิดเพลิน

หลักการเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์

หลักการเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์มีขั้นตอน 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับงานเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่

1. ศึกษาองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ได้แก่ ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดริเริ่ม และความละเอียดลออ แล้วเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในตนเอง
2. ศึกษาประเภทของงานเขียนสารคดีได้แก่ สารคดีประเภทบทความ ประเภทเชิงสาระความรู้ และสารคดีท่องเที่ยว เพื่อเลือกนำเสนอให้ตรงประเด็น
3. ศึกษาหลักการนำเสนอสารคดี ได้แก่

ด้านรูปแบบ อาจนำเสนอในการเขียนตรงไปตรงมา เขียนในรูปแบบของ บทความสร้างสรรค์ รูปแบบของเรื่องสั้น รูปแบบของจดหมาย

ด้านเนื้อหา ผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาสาระที่ให้ความรู้ใหม่ ๆ ในเชิงสร้างสรรค์ และแง่คิดมุมมองที่ดี ผู้เขียนนำเสนอมุมมองหรือแง่คิดที่ก่อให้เกิดจิตสำนึกทางสร้างสรรค์ เช่น จิตสำนึกที่รักและหวงแหนแม่น้ำ ลำคลอง เป็นต้น

ขั้นที่ 2 วางแผนการเขียน ก่อนลงมือเขียน ควรมีคำถามตัวเอง ดังนี้

1. จะเขียนสารคดีในประเด็นอะไร เช่น ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต สิ่งแวดล้อม ฯลฯ

2. จัดประเด็นหลักประเด็นรองอย่างไร เพื่อลำดับน้ำหนักประเด็นให้น่าสนใจ
มากขึ้นตามลำดับ

3. ค้นหาประเด็นขึ้นต้น ใช้ภาษาชักจูงใจผู้อ่านให้ติดตามสนใจ ใคร่รู้ ให้แง่คิด
มุมมองที่ติดอยู่ในความทรงจำของผู้อ่านได้อย่างไร

4. จะนำประเด็นอะไรมานำเสนอ เช่น ประเด็นที่เป็นความสนใจใคร่รู้ของมนุษย์
ประเด็นที่สร้างสรรค์ใหม่ ประเด็นก่อให้เกิดเจตคติทางบวก ประเด็นที่ผู้เขียนมีข้อมูล รู้จริง
หรือประเด็นที่มีความขัดแย้ง เป็นต้น

5. กำหนดเป้าหมายว่าจะเขียนสั้น ยาว แคไหน จะให้ใครอ่าน (เด็ก ผู้ใหญ่
คนทั่วไป เกษตรกร ฯลฯ)

6. เก็บรวบรวมข้อมูลจริงเกี่ยวกับการเขียน จัดลำดับกลุ่มข้อมูลให้เรียบร้อย

ขั้นที่ 3 ลงมือเขียน สามารถดำเนินได้ ดังนี้

1. วางเค้าโครงเรื่อง ตั้งชื่อเรื่อง กำหนดรูปแบบการนำเสนอ

2. ฝึกเขียนในรูปแบบง่าย ๆ แบบตรงไปตรงมา แล้วฝึกเขียนในรูปแบบของ
บทความ จดหมาย หรือเรื่องสั้น ๆ

3. ฝึกเขียนจนได้ผลงานที่พอใจ ครั้งแรกเขียนได้ไม่ดีอย่าท้อใจ เขียนไป
ฝึกฝนไป ยิ่งเขียนยิ่งดี แล้วจะมีกำลังใจในการเขียน

4. ลงมือเขียนวันนี้ ขยันอ่าน ขยันฟัง ขยันเก็บข้อมูล ข้อเท็จจริงมาเขียนอยู่เสมอ
จะเป็นแรงบันดาลใจในการเขียนที่ดีได้

ขั้นที่ 4 พิจารณาผลงาน ควรปฏิบัติ ดังนี้

1. อ่านซ้ำ ๆ นำข้อบกพร่องมาแก้ไข

2. เขียนแล้วไม่ควรเก็บไว้อ่านคนเดียว ควรให้ผู้อื่นอ่านด้วย ให้เพื่อน ๆ ช่วย
ตรวจสอบผลงานของเราว่า เราเขียนหนังสือให้คนอ่านเข้าใจได้หรือไม่ ยอมรับคำวิพากษ์วิจารณ์
จากผู้อ่านแล้วพิจารณาแก้ไขตามสมควร

3. พิมพ์เผยแพร่

งานเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์มีความยากตรงที่ **สร้างสรรค์สาระ** ให้นำรู้
นำอ่านน่าติดตาม แต่ก็คงไม่ยากเกิดความพยายามของผู้ที่ตั้งใจ ใส่ใจในงานเขียน จริงไหม

ตัวอย่างการเขียนสารคดีเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนของครูแห่งชาติและของครูเครือข่าย

ข้าวย่ำชาวดำ

อาหารชนิดหนึ่งของคนภาคใต้ เป็นที่นิยมของผู้คนทั่วไปไม่ว่าจะเป็นคนภาคใต้หรือภาคใดของไทย เหมาะกับความเป็นอยู่อย่างง่าย ๆ ในระดับชาวบ้านที่มีรายได้น้อยที่มีให้หากินได้ทั่วไปทั้งในเมืองและนอกเมืองก็คือ ข้าวย่ำ ซึ่งมีความแตกต่างกันไปแต่ละจังหวัด ข้าวย่ำที่จะแนะนำนี้เป็นข้าวย่ำของชาวปัตตานี ซึ่งมีความอร่อยเป็นเอกลักษณ์เฉพาะวิธีการทำกินก็แสนง่ายดายทุกคนสามารถทำได้

เรามาลองดูขั้นตอนการทำน้ำปรุงข้าวย่ำกันดีกว่า ชาวปัตตานีจะใช้น้ำบูดูทำน้ำปรุง เริ่มต้นที่การนำน้ำบูดูที่ชาวบ้านขายทั่วไปพอประมาณกับจำนวนคนกินในครอบครัว มากน้อยตามความจำเป็นว่าจะกินกันกี่มือ นำมาใส่หม้อตั้งไฟอ่อน ๆ เคี่ยวพอได้ที่กรองเอากากออกทิ้งนำไปตั้งไฟอีกครั้ง ปรุงรสใส่หัวหอมแดงทุบพอแตก ตะไคร้ทุบพอแตก น้ำตาลแว่นเพราะรสชาติเข้มข้นกว่าน้ำตาลทราย ชาวบ้านจะใส่อยู่น้ำตาล จะได้รสชาติแตกต่างออกไป พอชิมรสอร่อยได้ที่ยกกลงใส่ภาชนะที่ป้องกันมดได้ เป็นอันว่าน้ำปรุงข้าวย่ำเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ขั้นต่อไปก็จะกล่าวถึงข้าวของข้าวย่ำมีหลายลักษณะ เป็นข้าวสวยหุงธรรมดา หรือหุงด้วยน้ำใบยอกก็ดูสีสันน่ากินอีกแบบแล้วแต่ชอบ แต่ทั่วไปก็ใช้ข้าวสวยธรรมดาเพราะสะดวกมาก

ขั้นต่อไปก็เป็นเครื่องที่นำมาปรุงรสชาติให้อร่อยยิ่งขึ้น และมีคุณค่าทางโภชนาการ เครื่องปรุงที่ว่านั้นก็คือ ปลาป่น หรือกุ้งแห้งป่น มะพร้าวคั่ว พริกป่นสำหรับคนชอบรสเผ็ดที่ขาดไม่ได้ก็มีผักสดหั่นโรยหน้า ได้แก่ ตะไคร้หั่นเป็นแว่นบาง ๆ ถั่วฝักยาวหั่นเป็นแว่นเช่นเดียวกันกับตะไคร้ ใบมะกรูดอ่อนหั่นฝอย หรือจะใช้ดอกดาหลาหั่นฝอยแทนหรือบางบ้านจะใส่อยอดขมิ้นอ่อน (ไต่ยอดที่ใบยังกลมยิ่งดี) หั่นฝอยก็ได้ช่วยให้เพิ่มความหอมน่ากินแล้วใส่อยอดผักสัก 1-2 อย่าง เช่น ยอดผักบุ้ง ยอดมะม่วงหิมพานต์ ยอดจิก แล้วแต่สะดวกหาง่ายตามฤดูกาล

เมื่อเตรียมครบทุกอย่างแล้ว ตักข้าวสวยใส่จาน ราดน้ำปรุง โรยกุ้งแห้งหรือปลาป่น พริกป่น มะพร้าวคั่ว ตะไคร้ ตามด้วยผักสดก่อกลุกเข้ากันแล้วบีบน้ำมะนาวพอเหมาะได้รสชาติกลมกล่อมกินได้เลย แถมไข่ต้มอีกฟองก็อิ่มท้องอร่อยแบบง่าย ๆ แบบชาวบ้าน

เมื่อทำข้าวย่ำดูเหมือนว่าย่างยาก มีเครื่องปรุงมากมาย ดูแล้วมั่ว ๆ จึงเกิดสำนวนของคนใต้ว่า “มั่วเหมือนข้าวย่ำ” แต่ก็มั่วแบบอ้อมอ้อย อิ่มท้องได้นาน ที่สำคัญเป็นอาหารประหยัด ชาวบ้านทำน้ำปรุงข้าวย่ำใส่ขวดโหลไว้ได้หลายวัน มะพร้าวคั่ว กุ้งแห้งป่น พริกป่น ใส่ขวดไว้เป็นหลัก ทำงานเหนื่อยมาเก็บผักริมทางมาหั่นคลุกกับข้าวสวยก็อิ่มได้ มีคุณค่าทางอาหารครบถ้วน

ข้าวยาจึงเป็นอาหารหลักอย่างหนึ่งของชาวปัตตานี ในตลาดนัด ตลาดสดและร้านอาหาร มีขายทั่วไป แม้ในงานทำบุญตามเทศกาล เช่น ทอดกฐิน ทอดผ้าป่า จะมีอาหารต้อนรับผู้คนที่มาทำบุญในวัดได้อิ่มท้องระหว่างเดินทางกลับ

จึงเห็นได้ว่า ข้าวยาชาวใต้มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต เป็นอาหารเศรษฐกิจทำได้ง่าย เก็บได้นาน สะดวก ประหยัด ปลอดภัย ไร้สารพิษ ดำรงชีวิตแบบพอเพียง เลี้ยงปากเลี้ยงท้อง เลี้ยงครอบครัว เลี้ยงชุมชนเพื่อการกุศลแบบชาวบ้าน หากใครกินข้าวยาประจำก็ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ พูดได้ว่า กินข้าวยาดีกว่า สบาย สบาย...

แอโรบิค

สุดท้ายในแวดวงการบริหารร่างกาย เห็นจะไม่มีวิธีไหนเกินแอโรบิคไปได้ พอเอ่ยคำนี้ขึ้นมาเรามากจะนึกเห็นภาพการเต้นที่เน้นการใช้กล้ามเนื้อทุกส่วนของร่างกาย ผู้บริหารร่างกายอยู่ในชุดทะทัตทะแม่ง ด้วยเสื้อยืด กางเกงวอร์มหรือใส่ชุดแอโรบิคครบเครื่องด้วยสีสนับเชือกเหนียว ตัดกันอย่างไม่เกรงสายตาใคร เราใจด้วยเสียงเพลงที่เร่งให้ผู้บริหารสลับเท้า ขยับแขนให้ทันจังหวะแล้วก็จบลงด้วยความเหน็ดเหนื่อย

คนที่คิดแอโรบิคคนแรกคือ Jacki Sorchsen ชาวอเมริกาที่มีอาชีพสอนบริหารร่างกาย โดยดัดแปลงมาจากการเต้นแจ๊สตั้งแต่ ค.ศ. 1971 ซึ่งปรากฏว่าได้รับความนิยมสูงสุด

ที่จริงคำว่า "แอโรบิค" ตามความหมายที่ถูกตั้งแล้ว แปลว่า กีฬาที่ทำให้ร่างกายสดใสร ได้รับออกซิเจนมากที่สุดและนานที่สุด กีฬาอะไรก็ตามที่เล่นแล้วรู้สึกเหนื่อย หายใจสม่ำเสมอ ต่อเนื่องกันมาก ๆ นาน ๆ ก็พอจะจัดเข้าตระกูลแอโรบิคได้ เช่น เดินออกกำลังกาย วิ่งเหยาะ ๆ กระโดดเชือก วាយน้ำ เล่นกายบริหาร เล่นฟุตบอล เต้นดิสโก้ เปรียบเทียบกับกีฬาที่ไม่ใช่แอโรบิคคือ ความสม่ำเสมอของความเหนื่อย หายใจแรง ๆ ไม่ต่อเนื่อง ไม่มีผลในแง่เพิ่มปริมาณออกซิเจนสม่ำเสมอ เช่น ปิงปอง เพาะกาย ยกน้ำหนัก ทูมน้ำหนัก โบว์ลิ่ง โยคะ ฯลฯ พวกนี้ไม่เข้าข่ายแอโรบิค

หากจะถามว่าแอโรบิคดีหรือไม่ ก็ตอบว่าดีแน่นอน ทำให้ได้รับการฝึกอย่างถูกต้อง และผู้ฝึกมีสุขภาพแข็งแรง ไม่ได้เป็นโรคเกี่ยวกับหัวใจ ไม่เป็นความดัน แอโรบิคมีประโยชน์จากการที่ร่างกายได้รับออกซิเจนมาก ก็เลยทำให้ระบบการหมุนเวียนโลหิตคล่องตัว กล้ามเนื้อที่ไม่ค่อยได้รับการใช้งานจนกำลังจะเสื่อม ก็กลับมีสมรรถภาพขึ้น ผลจากการที่กล้ามเนื้อได้เคลื่อนไหวทำให้ทุกส่วนกระชับ กล้ามเนื้อที่เลอะเลวตรงส่วนใต้แขน ต้นขา หน้าท้อง ตะโพกกัน ก็จะตึงขึ้น การเต้นจังหวะเร็ว ๆ จนเหงื่อออกก็จะช่วยละลายไขมัน เป็นการลดน้ำหนัก ไขมันส่วนเกินออก ผลพลอยได้ที่ตามมาคือ จะทานอาหารได้อร่อยขึ้น นอนหลับเต็มที่ ผิวพรรณเกลี้ยง และแก๊รรอยจากใบหน้าและร่างกายอย่างได้ผล

หากสนใจก็แนะนำให้ไปเข้าคอร์สจากสถานฝึกกายบริหารให้เป็นเรื่องเป็นราว พอไปขึ้น
ครูเสียเงินแล้ว ก็พยายามจำท่าทางไว้ให้ดี เมื่อใช้บริการจนหมดคอร์สที่จ่ายเงินแล้ว ก็นำมา
ทำเองที่บ้านได้ เพราะการฝึกครั้งแรก ๆ ควรมีคนคอยดูแล แนะนำอาการปวดเมื่อย ชัดยอก
ทั้งหลาย ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ควรเสี่ยง เตาเอง กะเอาเอง

การเลือกสถานที่ฝึกแอโรบิค ควรพิจารณาสถานที่ที่กว้างขวาง มีกระจกได้ทุกด้านก็ยิ่งดี
จะเป็นห้องแอร์หรือห้องพัดลมก็ไม่เกี่ยง แต่ขอให้เข้าไปแล้วรู้สึกปลอดโปร่ง หายใจได้สบาย
เต็มปอด จำนวนคนที่ฝึกไม่แน่นมากจนอึดอัด วาดมีवादเท้าได้ถนัด ไม่มีกลิ่นเหม็นอับ ๆ
ทึบ ๆ ระบายอากาศ

เพียงเท่านี้ก็เพียงพอสำหรับการฝึกแอโรบิคของผู้สนใจทุกเพศทุกวัยแล้วละคะ
หากสนใจลงมือทำเสียวันนี้ เพราะถ้าปล่อยให้เวลาล่วงเลยไปเรื่อย ๆ ความเสื่อมของอวัยวะ
ก็เกิดขึ้น เกินที่จะป้องกันและแก้ไขได้คะ

ป่าชายเลนธรรมชาติแห่งชีวิต

ป่าชายเลนเป็นป่าที่อยู่ติดชายทะเล ประเทศไทยมีป่าชายเลนไม่มากนัก จึงควรแก่
การอนุรักษ์ เพราะป่าชายเลนมีคุณค่าในด้านต่างๆ และเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศน์ เช่น
เป็นแหล่งอาหารสัตว์น้ำเค็มเป็นส่วนมาก ป่าชายเลนมีมากในภาคใต้ มีทั้งแหล่งสมบูรณ์และ
ไม่สมบูรณ์ ป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ในระดับต้น ๆ ได้แก่ ป่าชายเลนยะหริ่งที่อยู่ในจังหวัดปัตตานี
ซึ่งมีสภาพที่สมบูรณ์และยากที่จะพบเห็น เป็นป่าชายเลนที่ใกล้ชุมชน แต่ยังคงสภาพความ
อุดมสมบูรณ์ไว้ได้

บรรยากาศยามเช้า ณ ป่าชายเลนแห่งนี้เป็นป่าชายเลนที่ข้าพเจ้ามีโอกาสสัมผัสกลิ่นไอ
ธรรมชาติที่ไม่เคยสัมผัสที่ไหนมาก่อน คือ เป็นป่าไม้ที่มีลิงแสมมากมายออกมาหาอาหาร
และกระรอกตัวเล็กตัวใหญ่ก็ออกมาหาอาหารเช่นกัน คนที่ไปเที่ยวบริเวณนี้มักนำกล้วย ข้าวสุก
ไปให้ลิงแสมซึ่งออกมา nibbly เป็นภาพที่น่าดูมาก

เมื่อเดินเข้าไปประมาณ 10 เมตร ก็จะพบต้นโกงกางจำนวนมากที่ไม่มีใครทำลาย
ถัดไปก็จะพบตาค่อม ซึ่งเป็นไม้ผลัดใบขนาดเล็ก สูง 10-18 เมตร มียางสีขาวอมน้ำตาล เมื่อเดินไป
อีกก็จะพบกับแหล่งน้ำตื้น ๆ ผสมโคลนเลน เต็มไปด้วยหอย กุ้ง ปลา มีสัตว์ชนิดหนึ่งแปลกมาก
หัวคล้ายกุ้ง ตัวคล้ายกิ้ง ขาเหมือนปู ข้าพเจ้าทราบภายหลังว่ามันคือ ตัวแม่หอบ

เมื่อเดินต่อไปประมาณ 50 เมตร ก็จะเจอทำนน้ำที่ติดกับแม่น้ำ ข้าพเจ้าเห็นชาวบ้าน
แถบนั้นเก็บสาหร่าย เพื่อนำไปตากบนแผงที่เตรียมไว้ เพื่อเป็นอาหารในครัวเรือน ที่เหลือก็นำไป
ขายในตลาด เป็นวิถีชีวิตชาวบ้านที่เรียบง่าย หารายได้ที่ลงทุนน้อย

ข้าพเจ้าเดินไปเรื่อย ๆ เมื่อถึงหอคอยก็ขึ้นไปบนหอคอยที่สูงมาก ข้าพเจ้าเห็นทิวทัศน์
ชายเลนที่สวยงามมาก พันธุ์ไม้ต่าง ๆ ที่เขียวสด นกกระเต็น และนกอื่น ๆ อีกมาก

เป็นบรรยากาศที่สดชื่นแจ่มใส บริสุทธิ์ตามธรรมชาติ เป็นป่าที่มีคุณค่าต่อชีวิตทั้งมนุษย์และสัตว์ต่าง ๆ

ป่าชายเลนจึงมีคุณค่ามาก ควรที่จะอนุรักษ์และคุ้มครองให้ป่าชายเลนมีสภาพที่สมบูรณ์ โดยสร้างจิตสำนึกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ความรู้ในการศึกษาธรรมชาติ การอนุรักษ์ป่าชายเลนให้ยั่งยืนต่อไป

ส้มแขก : เป็นยาแก้สารพัดโรค

ส้มแขก เป็นผลไม้ตระกูลส้มที่รู้จักกันดี แต่ส้มแขกเปลือกจะแข็งกว่าส้มเขียวหวาน ทำให้หลายคนไม่ชอบรับประทาน เนื่องจากเปลือกยากต้องใช้วิธีการผ่าอย่างเดี๋ยวจึงแกะเนื้อส้มออกมารับประทาน รสหวานไม่แพ้ส้มใดในตระกูลเดียวกัน

ตำรายาแผนโบราณ เนื้อส้มแขกรับประทานแก้กระหายน้ำได้เป็นอย่างดี

เมล็ดสามารถนำมาสกัดรักษาโรคไข้มมาเลเรีย หากรับประทานส้มแขกทุก ๆ 4 ชั่วโมง จะสามารถดับพิษไข้ และแก้อาการปัสสาวะขัดได้

สำหรับผู้ที่เกิดอาการไอ ให้นำส้มแขกทั้งลูกหนึ่งกับน้ำตาลกรวด พร้อมขิงสด 2-3 ชิ้น แล้วรับประทาน อาการไอจะลดลง และหายไป

แม่ลูกอ่อน หากเกิดอาการไข้นาวสั่น น้ำนมอุดตัน เต้านมแดงให้คั้นเอาน้ำผสมกับเหล้า อาการจะดีขึ้น อย่างไรก็ตามการคั้นน้ำส้มแขกผสมเหล้า ควรใส่เหล้าแต่น้อย ๆ ไม่เช่นนั้นจะเมาได้

ส้มแขก มีประโยชน์ทั้งคุณค่าทางอาหาร และยาเช่นนี้ น่าจะมีการปลูกไว้เป็นไม้ผลประจำบ้าน ซึ่งปัจจุบันนี้หายากเข้าทุกที แทบจะหาไม่ได้เลย

การเลี้ยงไก่พื้นเมือง

การเลี้ยงไก่พื้นเมือง เป็นอาชีพในครัวเรือนนับเป็นเอกลักษณ์การดำเนินชีวิตของคนไทยภาคใต้ ซึ่งนิยมเลี้ยงไก่เมืองเพื่อเป็นอาหาร เพื่อไว้ขายหารายได้ เพื่อความสวยงาม หรือเพื่อฟังเสียงขันบอกเวลา ช่วยปลูกให้เตรียมตัวทำงานตอนใกล้รุ่ง ชาวบ้านจะจดจำและเข้าใจ ทำให้เกิดการผูกพันในความเป็นอยู่ของชาวบ้านกับไก่พื้นเมืองตลอดมา

บริเวณที่เป็นต้นกำเนิดไก่พื้นเมืองมาจากแถบประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ไทย มาเลเซีย แล้วจึงกระจัดกระจายแพร่หลายไปทั่วภาคใต้

ปัจจุบันนี้ไก่พื้นเมืองมีเกือบทั่วทุกภาคแล้ว ที่มีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองในหมู่บ้าน ผู้เลี้ยงอาศัยไก่และไข่เป็นอาหาร ซึ่งถือว่ามีค่าความเป็นอยู่อย่างพอเพียง เรียกว่าเป็นขบวนการวิวัฒนาการของสัตว์และมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกันมาอย่างต่อเนื่องภายใต้สภาพแวดล้อมและความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง

หลักการเลือกไก่พื้นเมืองต้องตรวจสอบประวัติจากพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ ซึ่งมีหลากหลายพันธุ์ด้วยกัน เช่น ไก่แจ้ ไก่กู ไก่ตะเภา โดยทั่วไปแล้วไก่พื้นเมืองส่วนใหญ่จะเป็นสายพันธุ์ไก่ชน ซึ่งต้องคัดเลือกจากแม่พันธุ์ที่มีขนสีดำ หน้าดำ แข้งดำ และหงอนหิน ส่วนพันธุ์ต้องตัวสูงใหญ่ และแข็งแรง และทนต่อโรคพยาธิ อดทน และฉลาดอีกด้วย

อุปกรณ์การเลี้ยงไก่พื้นเมืองได้แก่ รางใส่อาหาร และน้ำสำหรับให้ไก่กินตลอดวัน ในที่โล่งจัดที่นอนไว้เป็นโรงเรือนเล็กๆ ส่วนใหญ่ชาวบ้านนิยมปล่อยให้ไก่หากินตามธรรมชาติ ในบริเวณบ้านโปรยอาหาร เช่น ข้าวเปลือก เม็ดข้าวโพด และถั่วต่างๆ เพื่อให้แข็งแรง และต้านทานโรคต่างๆ ได้

ปัจจุบันมีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคตั้งแต่ลูกไก่ จนถึงไก่รุ่น การดูแลเอาใจใส่มีมากขึ้น ปรับปรุงมาเป็นอาชีพหลักกันเป็นจำนวนมาก จึงมีการบันทึกข้อมูลการฉีดวัคซีน การให้อาหาร การเจริญเติบโตเป็นระยะ โดยจำกัดที่เลี้ยงในคอกและโรงเรือนที่ถูกต้องตามสุขลักษณะ สะอาด มีการถ่ายเทอากาศได้ดี มีอาหารและน้ำให้ไก่กินตลอดวัน

แม้ว่าชาวบ้านบางส่วนปรับปรุงการเลี้ยงไก่พื้นเมืองมาเป็นอาชีพหลักแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเป็นพันธุ์ไก่ชน ซึ่งทางภาคใต้ถือเป็นอาชีพรอง ทางภาคใต้นิยมการชนไก่เพื่อความสนุกสนานและเพื่อหารายได้เสริม การชนไก่เพื่อการแข่งขันแพ้ชนะ ถือเป็นการเล่นพนันผิดกฎหมาย แต่ชาวบ้านจัดทำบ่อนไก่ชนมีการนัดวันชนไก่พนัน ซึ่งเป็นการทรมานสัตว์ทางกฎหมายจึงเข้ามาเกี่ยวข้อง ผู้ที่จะแข่งขันพนันชนไก่จะต้องมีบ่อนไก่ชน ที่ถูกต้องตามกฎหมาย โดยขออนุญาตเปิดบ่อนอย่างเป็นทางการ โดยปกติกฎหมายอนุญาตให้จัดแข่งขันชนไก่เดือนละ 1-2 ครั้ง และอนุญาตพิเศษในเทศกาลประจำปีของอำเภอหรือจังหวัด การเลี้ยงไก่พื้นเมืองพันธุ์ไก่ชนจึงเป็นการเลี้ยงเป็นรายได้เสริมในครอบครัวอีกทางหนึ่ง

จึงกล่าวได้ว่าการเลี้ยงไก่พื้นเมือง นอกจากเลี้ยงไว้เพื่อเป็นอาหารและเลี้ยงไว้ดูเล่นแล้ว ยังสามารถปรับปรุงเป็นอาชีพหลักได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการเลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพหลักนั้น ไก่พื้นเมืองมีราคาสูงมาก ไก่รุ่นกิโลกรัมละ 50-60 บาท ไก่ที่ชำแหละแล้วก็โลกรัมละ 70-80 บาท นับว่าเป็นอาชีพที่น่าทำ เพราะอัตราการเสี่ยงเรื่องโรคระบาดสำหรับไก่พื้นเมืองมีน้อยมาก หากชาวบ้านหันมาเลี้ยงไก่พื้นเมืองเป็นอาชีพก็คงมีรายได้ที่สูงพอสมควรทีเดียว

.....

การเขียนนิทาน

การเขียนนิทาน มีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กอ่าน หรือให้ผู้ใหญ่อ่านเพื่อนำไปเล่าให้ลูกหลาน ฟังในยามว่าง เนื้อหาของนิทานส่วนมากเป็นเรื่องไม่จริง (ยกเว้นตำนานมาจากเรื่องจริง) ไม่ควรยาวเกินไปใช้เวลาอ่านหรือเล่าที่ไม่นานนัก เน้นความสนุกสนานแต่จะต้องมีคติสอนใจ ให้เป็นแนวทางสำหรับเด็กประพฤติปฏิบัติ

หลักการเขียนนิทาน

การเขียนนิทานมีการวางแผนการเขียน 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนิทาน ก่อนลงมือเขียนนิทานผู้เขียนจะต้องดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาองค์ประกอบของนิทานให้เข้าใจแจ่มแจ้ง ได้แก่ โครงเรื่อง แนวคิด หรือแก่นของเรื่อง ตัวละคร ถ้อยคำหรือบทสนทนาที่ใช้กับนิทาน ฉากหรือสถานที่ในนิทาน คติชีวิตหรือคติสอนใจเพื่อให้งานเขียนนิทานเป็นไปตามจุดประสงค์

2. ศึกษากลวิธีการเขียนนิทานให้รู้จริง รู้ลึก และชัดเจน ได้แก่ กลวิธีการใช้ภาษาในนิทาน กลวิธีการเปิดเรื่องกลวิธีการดำเนินเรื่อง กลวิธีการปิดเรื่อง กลวิธีการตั้งชื่อเรื่อง กลวิธีการเขียนภาพประกอบ (ถ้าจะเขียนภาพประกอบ) และกลวิธีการใช้สีเขียนภาพประกอบ ทั้งนี้เพื่อจำกัดขอบเขตของเรื่องที่จะเขียนไว้อย่างชัดเจน

3. ศึกษาประเภทของนิทานแต่ละประเภทให้แตกฉาน ซึ่งนักคติชนวิทยาแบ่งไว้ 6 ประเภท ได้แก่ นิทานปรัมปรา นิทานท้องถิ่นเทพนิยาย นิทานเกี่ยวกับสัตว์ นิทานตลก นิทานประยุกต์ ส่วนนิทานท้องถิ่น หรือเรียกว่านิทานพื้นบ้านยังแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ นิทานอธิบาย นิทานเกี่ยวกับความเชื่อ นิทานเกี่ยวกับทรัพย์สินสมบัติที่ฝังไว้ นิทานวีรบุรุษ นิทานนักบวช และนิทานคติสอนใจ เพื่อให้ผู้เขียนใช้ในการตัดสินใจในการเขียนนิทาน

ขั้นที่ 2 สัมผัสของจริง เมื่อศึกษาองค์ประกอบของนิทานและกลวิธีในการเขียนแล้ว ผู้เขียนจะต้องหานิทานหลากหลายประเภทมาเรียนรู้ องค์ประกอบและกลวิธีการนำเสนอเป็น เรื่อง ๆ แล้วตัดสินใจว่าจะเขียนเรื่องในแนวใด

ขั้นที่ 3 กำหนดการเขียน ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เขียนกำหนดโครงร่างตามลำดับ ดังนี้

1. เลือกประเภทของนิทาน และตั้งชื่อเรื่อง
2. กำหนดโครงเรื่อง แก่นของเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทสนทนา และคติสอนใจ
3. กำหนดภาพและสีที่ใช้เขียนภาพ หากจะเขียนภาพประกอบ

ขั้นที่ 4 ลงมือเขียน ขั้นนี้ผู้เขียนจะต้องเขียนไปตามที่กำหนดไว้ตามขั้นตอนที่สาม

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบผลงาน เมื่อเขียนจบแล้ววางทิ้งไว้ 4-5 วัน นำมาอ่านใหม่เพื่อตรวจสอบ คุณภาพ และแก้ไขอีกครั้ง หรือหลายครั้งจนพอใจ อย่าลืมคติสอนใจเด็ก ๆ ไม่ยาก ไม่ง่ายสำหรับการเขียนนิทาน ถ้าท่านจะทดลองเขียน เรียนรู้และเขียนวันนี้ก็ได้แล้ว

ตัวอย่าง การเขียนนิทานของผู้เรียนของครูแห่งชาติและของครูเครือข่าย

ตัวอย่างการเขียนนิทาน 5 บรรทัด

อ. อ่าง เป็นเหตุ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีพ่อลูกคู่หนึ่งพากันไปหาอัน เมื่อไปถึงก็เห็นอันวิ่งลงรู ทั้งคู่รีบลงมือขุดดินเพื่อจับตัวอัน พอขุดไปคุยกับลูกไปพลาง เมื่อเห็นตัวอัน พ่อก็ดีใจถามลูกว่า “นั่นอันใช่ไหม” ลูกที่ติดอังกี่รีบบอกว่า “ข้า ข้า ชะ...” พ่อได้ยินก็ตกใจคิดว่าช่างมาก็รีบอุ้ม ลูกวิ่งกลับบ้านด้วยความกลัว เมื่อถึงบ้านก็ถามลูกว่า “เมื่อก็เห็นช่างหรือ” ลูกก็ตอบว่า “ไม่ใช่” แต่ลูกจะบอกว่า “ใช่แล้วต่างหาก”

สิงโตกับหมูป่า

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว สิงโตและหมูป่าเป็นเพื่อนรักกัน มันทั้งสองชอบเที่ยวและออกหาอาหารพร้อมกันทุกวัน วันหนึ่งเมื่อมันทั้งสองเดินไปสักพักใหญ่ สิงโตก็เห็นกระต่ายตัวหนึ่งนอนตายอยู่ มันทำท่าจะตะครุบ แต่หมูป่าไม่ยอม มันต่อสู้กันขึ้น หมูป่าบาดเจ็บมาก สิงโตก็บาดเจ็บไม่น้อย มันทั้งสองไม่น่าใช้กำลังเพียงกระต่ายตัวเดียวเลย

นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า อย่าใช้กำลังในการตัดสินใจ

ตัวอย่างการเขียนนิทานทั่วไป

จระเข้กับลา

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีจระเข้กับลาอาศัยอยู่ใกล้หุบเขาแห่งหนึ่ง เมื่อพบกันที่ไร ก็จะต้องมีเรื่องทุกที อยู่มาวันหนึ่งลาเกิดกระหายน้ำ จึงเดินไปที่ลำคลองแต่ก็ต้องตกใจเพราะมันเห็นจระเข้ จระเข้กำลังหิวอยู่เหมือนกัน มันจะคิดกลอุบายเพื่อหลอกลาและกินเป็นอาหาร จระเข้จึงพูดกับลาว่า “นี่ลาเรามาแข่งดึงเถาวัลย์กันดีไหม ถ้าเจ้าดึงชนะข้าจะหนีไปอยู่ที่อื่น เจ้าจะได้ลงมากินน้ำ แต่ถ้าเจ้าแพ้เจ้าต้องยอมเป็นอาหารของข้า”

ลาฟังแล้วก็ตอบตกลง ในขณะที่ทั้งสองกำลังแข่งกันอยู่นั้น ลาเกิดมีไหวพริบขึ้นมา ลาเห็นจระเข้ดึงอย่างจริงจัง ลาจึงเอาเถาวัลย์ไปพันกับต้นไม้ใหญ่ แล้วลากก็แก้งดึงเถาวัลย์ จระเข้ก็ดึงอย่างสุดชีวิต แต่ดึงเท่าไรก็ไม่ชนะ จนทำให้จระเข้หมดแรง จระเข้จึงหนีไป ส่วนลาพอเห็นจระเข้หนีไปก็ดีใจ แล้วลงมาดื่มน้ำในลำคลองอย่างปลอดภัย ไม่ต้องกังวลว่าจะมีศัตรูมาทำร้าย

ความเป็นเพื่อน

กาลครั้งหนึ่งสุนัขและลิงเป็นเกลอกันไปไหนก็ไปด้วยกัน วันหนึ่งสัตว์ทั้งสองไปเจอแพะตัวหนึ่ง แพะตัวนั้นพูดว่า "ท่านทั้งสองเป็นเพื่อนรักกันมาก ข้าอยากให้คุณทำงานสักอย่าง จะได้ไหมล่ะ" "เอาเถอะเรายินดี" สุนัขกับลิงตอบพร้อมๆ กัน "คืออย่างนี้ในถ้าใกล้ ๆ นี้ไม่ทราบว่ามีสัตว์อะไรอาศัยอยู่ข้างใน ข้าได้ยินเสียงร้องกังวาน อยากเชิญท่านตามไปพิสูจน์ดู" แพะพูดกลางซีไปที่ถ้ำแห่งนั้น สัตว์ทั้งสองไปแห่งใดได้ทั้งนั้น ว่าแล้วสัตว์ทั้งคู่ตรงไปที่ถ้ำอันมีสัตว์ประหลาดอาศัยอยู่ สุนัขกับลิงผูกหางเข้าด้วยกัน ถ้าเกิดอะไรขึ้นก็จะสู้หรือหนีต่างไม่ทอดทิ้งกัน ครั้นสุนัขกับลิงเข้าไปในถ้ำได้ระยะหนึ่ง มันได้ยินเสียงสัตว์ประหลาดแผดเสียงคำราม กึกก้องปานฟ้าจะถล่มทลาย สุนัขกับลิงรีบหันหน้าวิ่งหนีกันอย่างไม่คิดชีวิต สุนัขวิ่งหนีสุดกำลังมันกระซากหางลิงจนขาด ทำให้สุนัขวิ่งไปชนต้นไม้อย่างแรงจนหมดสติไปชั่วครู่หนึ่ง หลังจากที่สุนัขได้ฟื้นขึ้นมาแล้วนั้น มันตกใจมากที่เห็นว่าเพื่อนมันได้แต่โศกเศร้าเสียใจกับหางของตัวเองที่ขาดไป เจ้าลิงรำพึงรำพันอยู่ว่า ในชีวิตนี้ของมันคงไม่มีค่าอีกต่อไป เพราะการที่มันสูญเสียหางที่แสนสวยของมันไปเท่ากับว่า มันได้ขาดส่วนหนึ่งส่วนใดของชีวิตไป ตั้งแต่บัดนั้น สุนัขกับลิงต่างเล็กที่จะเป็นเกลอกันอีก ลิงชี้ให้ดูหางมัน "เห็นมั้ยหางของฉันทันหมดแล้ว ต่อไปฉันจะเอาหน้าไปพบกับเพื่อนคนอื่น ๆ ได้ยังไงล่ะ จะต้องให้ฉันกลายเป็นเต่าที่มุดหัวอยู่ในกระดองอย่างนั้นหรือ" สุนัขบอกกับลิงว่า "ฉันไม่ได้ตั้งใจที่จะทำให้เพื่อนต้องเดือดร้อน แต่มันเป็นเพราะอุบัติเหตุต่างหาก เพราะในสถานการณ์ตอนนั้น ต่างฝ่ายต่างเอาตัวรอดกันทั้งนั้น โดยไม่คิดคำนึงถึงสิ่งที่จะต้องตามมา ซึ่งไม่มีใครอยากจะให้เหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้นเลย" ระหว่างที่สุนัขพูดอยู่นั้นลิงทำเป็นเฉยเมยไม่ได้รับฟังเหตุผลที่สุนัขพูดเลย สุนัขคิดว่า "ลิงคงจะไม่มีเราอยู่ในสายตาอีกแล้ว" สุนัขจึงรีบไปปรึกษาแพะ แพะได้ให้ข้อคิดกับทั้งสองว่า การพลาดพลั้งเพียงครั้งเดียวไม่ได้หมายความว่า เราต้องตัดจากความเป็นเพื่อนที่มีให้กันมาโดยตลอด เมื่อสุนัขกับลิงฟังที่แพะพูดดังนั้น ทำให้ทั้งสองเข้าใจแล้วว่า ความเป็นมิตรภาพย่อมไม่มีวันจืดจาง ลิงให้อภัยสุนัขที่หางของมันขาดไป สุนัขให้อภัยลิงที่มาต่อว่าในครั้งนั้น ต่างฝ่ายต่างให้อภัยซึ่งกันและกัน ลิงได้บอกกับสุนัขว่า ถ้าเราขาดหางไปก็เหมือนขาดกำลังที่จะคิดจะทำอะไรก็สำเร็จลุล่วงไปได้ยากแล้วทั้งสองหันมาดีใจแก่กัน จึงทำให้ทั้งสองต่างใช้ชีวิตร่วมกันอย่างมีความสุข ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

เสื่อเป็นเหตุ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีหมู่บ้านแห่งหนึ่งผู้คนชอบแต่งตัวสวย ๆ งาม ๆ ออกมาอวดกัน แต่มาวันหนึ่งมีพ่อค้าต่างเมืองนำเสื่อมาขาย มีอยู่ตัวหนึ่งที่สวยงามถูกใจทุกคนในหมู่บ้าน เมื่อพ่อค้าเห็นคนชอบเสื่อมากก็ขึ้นราคาสูง ชาวบ้านก็รวมเงินกันซื้อเสื่อนั้น และตกลงกันว่า จะผลัดกันใส่คนละวัน ชาวบ้านจึงตกลงให้เศรษฐีคนหนึ่งหมู่บ้านเป็นคนสวมเสื่อก่อน

อยู่มาวันหนึ่งชาวบ้านรวมทั้งเศรษฐีเริ่มมีอาการเป็นผื่นเล็ก ๆ สีแดงบนผิวหนัง จากนั้น ผื่นจะหนาขึ้นมีสะเก็ดและคันมาก เม็ดผื่นนั้นจะรวมกันเป็นวงกลมมีขอบสูงสีแดง และขยายตัวไป บางคนมีอาการอักเสบ เป็นแผลมีตุ่มคล้ายๆ เนื้องอกออกมา

ยังมีชายหนุ่มรูปงามคนหนึ่งพบชาวบ้านถามว่า "พวกท่านเป็นอะไร" ชาวบ้านบอกว่า

"ตั้งแต่ข้าใส่เสื่อตัวสวยนี้ก็มีอาการที่ท่านเห็นนี่แหละ" ชายหนุ่มถามต่อว่า

"ใครสวมเสื่อคนแรก" ชาวบ้านตอบว่า "เศรษฐีในหมู่บ้าน"

ชายหนุ่มก็ไปหาเศรษฐี ถามว่า

"ท่านอาบน้ำวันละกี่ครั้ง" เศรษฐีตอบว่า

"เมื่อก่อนอาบน้ำวันละ 2 ครั้ง แต่เดี๋ยวนี้ข้าไม่มีเวลาอาบน้ำ มัวแต่ทำงาน"

ชายหนุ่มก็รู้ว่าชาวบ้านเป็นโรคอะไร และใครเป็นสาเหตุของโรค ชาวบ้านคนหนึ่งถามขึ้น

"พวกเราเป็นอะไร แล้วพวกเราจะตายไหม"

"ไม่เป็นไรหรอก ท่านเป็นกราก ถ้าท่านป้องกันและรักษาอย่างถูกต้องก็จะหาย แต่ไม่คลุกคลีกับผู้ป่วย ทำความสะอาดบริเวณที่เกิดอาการ ทายาฆ่าเชื้อจนกว่าจะหาย ถ้าไม่หาย ให้ไปพบแพทย์"

หลังจากนั้นชาวบ้านนำเสื่อตัวสวยไปเผาทิ้ง และทำตามชายหนุ่มคนนั้นบอก ทุกคนในหมู่บ้านแห่งนี้ก็อยู่อย่างมีความสุข

.....

การเขียนเรื่องสั้น

เรื่องสั้น เป็นเรื่องที่เขียนเพื่อความบันเทิง สำหรับผู้อ่านทั่วไปที่ต้องการผ่อนคลายความตึงเครียดจากการทำงานหนัก เนื้อหาในเรื่องสั้นผูกเรื่องขึ้นจากชีวิตจริงของมนุษย์ใช้เวลาอ่านรวดเดียวจบภายในเวลาอันสั้นประมาณ 5 - 40 นาที แล้วแต่ความยาวของเรื่องว่ามีขนาดสั้นหรือขนาดยาว

หลักการเขียนเรื่องสั้น

หลักการเขียนเรื่องสั้นก็คล้ายกับการเขียนนิทาน มีขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับงานเขียนเรื่องสั้น ได้แก่

1. ศึกษาลักษณะของเรื่องสั้นให้มีความรู้ ความเข้าใจชัดเจน
2. ศึกษาชนิดของเรื่องสั้น เพื่อตัดสินใจในการวางโครงเรื่อง
3. ศึกษาองค์ประกอบของเรื่องสั้น เพื่อให้มีความรู้แจ่มแจ้ง ชัดเจนใน

การดำเนินการเขียน

4. ศึกษากลวิธีการเขียนเรื่องสั้น เพื่อนำเสนอเนื้อหาให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน และสร้างความประทับใจให้ผู้อ่าน

5. ศึกษาสำนวนโวหารและการใช้ภาษาในการเขียนเรื่องสั้น เพื่อนำมาใช้ในการเขียนเหมาะสมกับเนื้อหา

ขั้นที่ 2 ขั้นศึกษาตัวอย่างงานเขียนเรื่องสั้น เป็นขั้นที่สำคัญ เพราะการอ่านก่อให้เกิดแนวความคิดที่หลากหลาย กลวิธีนำเสนอเรื่องสั้นของนักเขียนแต่ละคนมีกลวิธีที่แตกต่างกัน ทำให้เห็นความคิดแปลกใหม่ ที่จะช่วยให้ผู้เขียนมือใหม่นำมาวิเคราะห์ และสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้ และสามารถพัฒนาตนเองได้ตามลำดับ และประสบผลสำเร็จในที่สุด

ขั้นที่ 3 ขั้นลงมือปฏิบัติ ซึ่งสามารถดำเนินการดังนี้

1. กำหนดการเขียน โดยการวางโครงเรื่อง แก่นของเรื่อง กำหนด ตัวละคร บทสนทนา ฉาก ที่ต้องการเขียนไว้เป็นเค้าโครง เพื่อดำเนินการไปตามที่วางไว้

2. ตั้งชื่อเรื่องและลงมือเขียน ผู้เขียนสามารถนำกลวิธีการเขียนมาใช้ โดยการเปิดเรื่องให้น่าสนใจ น่าติดตาม การดำเนินเรื่องตามเค้าโครงที่วางไว้ ลำดับเหตุการณ์ตามจินตนาการของผู้เขียนเอง ตามความเหมาะสมของเรื่อง การใช้ภาษาบรรยายหรือพรรณนาฉากให้เหมาะสม สอดคล้องกับธรรมชาติ บรรยากาศหรือสถานที่ที่ต้องการ โดยใช้สำนวนโวหารให้เหมาะสม ใช้บทสนทนาให้เหมาะสมกับเพศ วัยและฐานะของตัวละคร ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับความรู้สึกและอารมณ์ของตัวละคร อ่านแล้วให้มีความสมจริงตามสภาพในการดำเนินชีวิตจริงประจำวันของคนทั่วไป ถ้ามีสัตว์มาเกี่ยวข้องก็ต้องใช้สำนวนภาษาให้สอดคล้องกับชีวิตของสัตว์ด้วย แล้วปิดเรื่องตามที่กำหนดไว้ ให้ผู้อ่านมีความประทับใจในการจบเรื่อง

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบทบทวน เป็นขั้นตอนที่ผู้เขียนนำมาอ่านทบทวนเพื่อแก้ไข อาจให้เพื่อน หรือผู้อ่านและเสนอแนะข้อบกพร่อง แก้ไขให้สมบูรณ์ และพิมพ์เผยแพร่

ตัวอย่างการเขียนเรื่องสั้นของผู้เรียนของครูแห่งชาติและของครูเครือข่าย

กตัญญูรู้คุณ

ถนนที่สกปรกเปื้อนโคลน บางแห่งมีน้ำขัง เพราะขาดการเอาใจใส่จากเทศบาล
ที่จัดตลาดนัดเพื่อเก็บเงินจากแม่ค้า ถนนสายนี้เป็นทางผ่านเข้าตลาดนัด

แก้วเด็กกำพร้าช่วยยายขายผักในตลาดนัด

"วันนี้แก้วขายผักอีกแล้ว.....เฮ้.....ขอผักกาด 2 กำ ผักบุ้ง 3 กำ เท่าไหร่"

"16 บาทค่ะ.....เงินทอน 4 บาทค่ะ"

แก้วช่วยยายเฉพาะวันเสาร์ - อาทิตย์ เพราะแก้วไปเรียนหนังสือ ขณะนี้กำลังเรียน ป.2
แล้ว

เช้านี้เป็นวันอาทิตย์ ขณะที่แก้วจัดผักวางริมถนนเช่นเคย ก็มีเสียงทักทาย

"หนูช่วยยายขายของหรือจะ" วรรณนายิ้มถามอย่างใจดี

"ค่ะ"

"หนูชื่ออะไรละ"

"แก้วค่ะ"

วรรณนาพอใจคำพูดไพเราะของแก้ว

"หนูแก้วไปอยู่กับฉันไหม.....พอดีฉันไม่มีลูก อยากให้แก้วไปเป็นลูกบุญธรรม
นะ.....ยาย ขอแก้วให้ฉันเถอะ"

วรรณนาถามแก้ว และหันไปถามยาย ทำให้แก้วลังเลใจ อยากอยู่กับยายช่วยยาย
เพราะยายแก่แล้ว ก่อนตัดสินใจ ยายก็พูดขึ้น

"แก้วไปเถอะลูก ยายอยู่คนเดียวได้ แก้วจะได้เรียนหนังสือ ยายรักแก้ว แต่ยายคงไม่มีแรง
หาเงินส่งให้แก้วเรียนสูง ๆ แน่"

"ยายจ๋า แก้วคงไปไม่ได้หรอก ใครจะช่วยยาย"

"ไม่เป็นไร ยายแข็งแรงอยู่ไม่ต้องห่วงยายหรอก"

"หนูจะเชื่อยาย หนูจะไม่ทิ้งยาย หนูจะมาหายายบ่อยๆ"

เวลาผ่านไป 15 ปี แก้วเรียนจบแล้วได้เป็นพยาบาลใกล้ๆบ้าน ติดกับเขตเทศบาลนั่นเอง

"แม่ค่ะ.....แก้วคิดถึงยายมาก.....อยากให้ยายอยู่รวมกันกับแก้ว แก้วจะได้ดูแล
ยายอย่างใกล้ชิด ขอให้ยายมาอยู่ด้วยได้ไหมคะ ? ยายก็แก่แล้วไม่มีใคร"

แก้วคุยกับวรรณณา แม่บุญธรรม ในวันหนึ่งด้วยความรัก และห่วงใย แต่ก็เกรงใจวรรณณา ซึ่งช่วยเหลือแก้ว และรักแก้วตลอดมา ทำให้แก้วสำนึกในบุญคุณของแม่วรรณณามาก แต่ยายก็คือ แม่ที่เป็นตัวแทนแม่ที่จากแก้วไปตั้งแต่อายุ 1 ขวบ เลี้ยงแก้วแทนแม่ แก้วจะทิ้งยายไม่ได้

"ได้สิลูก.....แก้วไปรับยายมาเถอะ"

วรรณณาพูดอย่างใจดี และพูดต่อไปว่า

"ดีแล้วละลูก แก้วเป็นคนดี ที่มีความกตัญญูรู้คุณ รู้จักตอบแทนพระคุณของยาย"

แก้วน้ำตาไหลด้วยความตื่นตันใจ ก็กราบวรรณณาอย่างสำนึกในพระคุณ ยายคงจะดีใจมาก หากแก้วรับยายมาที่นี้ แก้วเดินไปพาลงคิดไปพาลง ตลอดระยะทางที่ไม่ไกลนักอีกไม่ช้า.....คงจะถึงบ้านยาย.....ยาย....แก่แล้ว ยายไม่ต้องเหนื่อยต่อไป แก้วต้องดูแลยายอย่างดี.....

"โครม.....เสียงรถยนต์ปะทะร่างแก้วลิ่งไปตามถนน.....นานเท่าไรไม่รู้ แก้วรู้สึกตัวอีกครั้งล้มตา.....มองเพดานห้อง.....

"แก้ว ฟื้นแล้วหรือลูก" ยายและวรรณณาอุทานออกมาพร้อมกัน

แก้วหลับตาลงอย่างมีความสุข แม่วรรณณา ยาย...แก้วรักยาย รักแม่ วรรณณา..... แก้วจะไม่ลืม แก้วจะเลี้ยงยาย ดูแลแม่วรรณณาให้มีความสุขสบาย

"ยายจำ แม่จำ....." เสียงแผ่วลง แก้วหลับตา....หายใจรวยริน.....ในอ้อมอกยายและแม่วรรณณา

ดินพอกหางหมู

เช้าวันนี้นักเรียนเข้าห้องเรียนกันอย่างพร้อมเพรียง และกำลังรอครูอัปสรซึ่งเป็นครูประจำชั้นของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 1

"นักเรียนเคารพ" หญิง หัวหน้าห้องบอกทำความเคารพครู

"สวัสดีค่ะ คุณครู"

"สวัสดีจะนักเรียน วันนี้ครูไม่อยู่นะ ครูจะไปประชุมที่จังหวัด บ่ายครูจะกลับครูจะให้งานไว้จะ จะ ทำให้เสร็จด้วยนะ" ครูอัปสรให้งานเสร็จก็เดินทางไปประชุมทันที

หญิงเมื่อได้รับงานที่ครูมอบหมายให้ก็ตั้งหน้าตั้งตาทำงานอย่างจริงจัง จนเรียบร้อยหญิงหันไปเห็นอ้อยนั่งเฉย จึงถามอ้อยว่า

"อ้อยทำงานเรียบร้อยแล้วหรือ"

"ยังหรออก เตี้ยวค่อยทำก็ได้"

พอดกบ่ายครูอัปสรกลับจากประชุม จึงเดินเข้าไปในห้อง

"ทุกคนทำงานที่ครูมอบหมายให้เสร็จแล้วยัง"

"เสร็จแล้วค่ะ" ทุก ๆ คนในห้องตอบ เหลือแต่อ้อยที่นั่งเฉย
แล้วเย็นวันเดียวกันนั่นเอง ครูอัปสรก็ให้นักเรียนทำการบ้านเพิ่มอีก เพื่อจะมาส่งในวันพรุ่งนี้ หลังจากโรงเรียนเลิก หินก็รีบเดินกลับบ้าน และทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้จนเสร็จ
เช้าวันนี้ อากาศแจ่มใส หินมาโรงเรียนแต่เช้า หินได้เจอกับอ้อยกลางทาง จึงเข้าไปทัก
"สวัสดีค่ะ อ้อย วันนี้มาโรงเรียนแต่เช้าเลยนะ"
"สวัสดีค่ะ" อ้อยพูด และหินถามต่อว่า
"อ้อย.....เธอทำการบ้านเสร็จแล้วยัง"
"ยัง ค่อยทำ"

แปดโมงเช้าของวันนี้ทุกคนเข้าห้องเรียน ครูอัปสรจึงให้นักเรียนส่งงานกันหมด ยังเหลือแต่อ้อยที่ยังไม่ส่ง

"อ้อย ทำไมเธอถึงไม่ส่งงาน"
"พรุ่งนี้ หนูจะมาส่งค่ะ"
"เธอเป็นเด็กไม่เอาไหนเลย ไม่มีความรับผิดชอบ เมื่อเธอไม่ทำงานมากมาย เข้า มันก็เหมือนกับดินพอกหางหมู พรุ่งนี้นำมาส่งเสียนะ"

"คะครู"
อ้อยยังไม่สำนึกผิด เมื่อครูให้งานต่อ ๆ ไปอ้อยก็ยังไม่ทำ ไม่ทำไปเรื่อย ๆ จนมากเข้า ๆ ทุกวัน ทำให้อ้อยเรียนไม่รู้เรื่อง

ถึงวันสอบ อ้อยทำข้อสอบไม่ได้ ทุกคนทำข้อสอบได้คะแนนดี แต่อ้อยสอบตกจึงนั่งร้องไห้อ้อยจึงเดินเข้าไปขอโทษครูอัปสร

ครูอัปสรเห็นว่าอ้อยสำนึกผิด จึงให้อ้อยสอบแก้ตัวใหม่อีกครั้ง อ้อยกลับไปอ่านหนังสือและทำงานที่ครูสั่งจนเสร็จ

วันต่อมา อ้อยมาสอบใหม่ อ้อยสอบได้คะแนนดี ครูอัปสรจึงชมอ้อยอยู่เสมอ ๆ ว่าอ้อยเป็นเด็กดี

ทะเลแห่งความฝัน

อากาศร้อนอบอ้าว สายลมพัดมาเป็นระยะ ๆ มองดูธรรมชาติในยามนี้ ช่างไม่สดใสเลย สายพิณกำลังยืนอยู่ที่ใต้ต้นทองกวาว และถอนหายใจเฮือกใหญ่ เธอนั่งลงใต้ต้นทองกวาว และพาลงคิดไปว่า เธอใฝ่ฝันอยากจะได้เห็นทะเลสักครั้งหนึ่ง ทุกครั้งที่เธอมาที่นี่ เธอจะเห็นแต่ลำคลองที่กว้างใหญ่ไพศาล ทุก ๆ เย็นจะมีเรือหาปลา มาหาที่ลำคลองนี้บ่อย ๆ เธอกำลังคิดอะไรเพลิน ๆ อยู่โดยที่ไม่รู้ตัวเลยว่าเพื่อนของเธอกำลังเดินมา

"นี่ สายพิณ เป็นอะไร นั่งเหม่อเดียว แล้วทำไมมานั่งอยู่ตรงนี้คนเดียวล่ะ"

“เปล่าหรือ มาหนึ่งดูคนหาปลา และดูแม่น้ำลำคลองเท่านั้นเอง”

“เธอคงชอบมันสินะ นี่ รู้หรือเปล่า ฉันก็ใฝ่ฝันอยากจะได้ทะเลเหมือนกับเธอนั้นแหละ แต่มันคงเป็นไปได้ยาก เพราะเราเป็นคนจนนะซี”

“จริงสินะ แต่ฉันได้มาดูแบบนี้ทุกวันก็ดีใจแล้วละ”

“นี่ก็ใกล้จะถึงเวลาเข้าเรียนอีกแล้ว เราว่ารีบไปเข้าห้องกันเถอะ เดียวไปสาย โดนทำโทษอีก”

“งั้นก็ได้” เมื่อสายพิณพูดจบ เธอก็ลุกขึ้นไปจากตรงนั้นทันที

ตอนเย็น เมื่อโรงเรียนเลิก สายพิณยังไม่อยากกลับบ้าน เธอรีบเดินไปหลังโรงเรียนทันที เวลานั้นเป็นภาพที่น่าดูยิ่งนัก ถึงอากาศจะร้อนอบอ้าวสักแค่ไหน แต่สายลมที่พัดมา ก็ทำให้รู้สึกสบายได้เหมือนกัน เธอกำลังนั่งมองเพลินๆ อยู่ เสียงใครคนหนึ่งก็ทักขึ้นทางด้านหลัง

“นี่ หนูมานั่งทำอะไรอยู่ตรงนี่ละ”

“เปล่าหรือคะ หนูมานั่งเฉยๆ”

“อ้อ ลุงกะจะไปเอาเรือที่ตั้งอยู่ริมฟากโน้นหน่อยนะ จะออกไปหาปลาสักหน่อย”

เมื่อชายผู้นั้นออกไป สายพิณก็รีบกลับบ้านทันที เพราะกลัวจะมีด่า เดียวพ่อแม่จะเป็นห่วง เมื่อสายพิณมาถึงบ้าน พ่อกับแม่ก็ถามขึ้นมาด้วยความเป็นห่วง

“นี่ สายพิณทำไมกลับค่ำละลูก หรือว่างานที่โรงเรียนเยอะ”

“เปล่าหรือคะ พ่อเลิกเรียนเสร็จ หนูไปดูคนหาปลาที่ลำคลองนะค่ะ”

“ทีหลังอย่ากลับค่ำนะลูก พ่อกับแม่เป็นห่วง”

“รีบไปอาบน้ำซะ จะได้มากินข้าวพร้อมกัน”

“ค่ะ”

พอวันรุ่งเช้า สายพิณไปเจอดวงใจ ดวงใจเป็นฝ้ายทักขึ้น

“นี่ สายพิณ รู้หรือป่าว ห้องเราได้รับคัดเลือกให้เขียนประกวดเรียงความนะ”

วันที่ทุกคนรอคอยก็มาถึง เพราะวันนี้เป็นการประกาศเรียงความที่ได้รางวัลชนะเลิศ

“เรื่องที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ คือ.... "ทะเลแห่งความฝัน”

เธอแทบไม่อยากจะเชื่อของตัวเอง เธอรีบขึ้นไปรับรางวัล ทั้งตื่นเต้นและดีใจ เสียงผู้คนปรบมือดังกึกก้อง

พ่อเลิกเรียน เธอก็รีบกลับบ้านทันที แล้วรีบแกะกล่องใบสวยออก เธอเห็น....รู้สึกดีใจมาก เพราะเป็นภาพที่เธอชอบมากคือ ภาพทะเล มีต้นมะพร้าวรอบๆ หาดทราย เธอทั้งตื่นเต้นและดีใจ เธอเข้าไปผวาอกอดแม่และน้องทันที

.....

การเขียนภาพยานี 11

ภาพยานี 11 เป็นคำประพันธ์ที่ใช้เขียนบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งที่เป็นข้อความสั้น ๆ และข้อความที่มีขนาดยาว หรือใช้พรรณนาความงามทั่วไปให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์และความรู้สึกประทับใจคล้อยตามผู้เขียน

หลักการเขียนภาพยานี 11

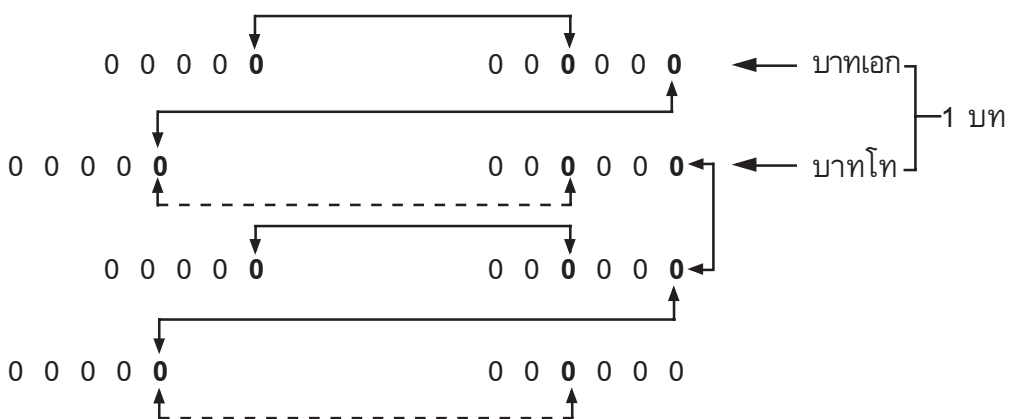
การเขียนภาพยานี 11 ให้ถูกต้องและมีความไพเราะนั้น ผู้เขียนควรมีพื้นฐานความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ

1. ฉันทลักษณ์ของภาพยานี 11
2. การสรรคำและข้อความมาใช้ให้ไพเราะเหมาะสมกับเนื้อหา จะต้องเลือกให้คำหลากหลาย เช่น คำซ้ำ คำซ้อน คำไวพจน์ รู้จักการเล่นคำ และการซ้ำคำ เพื่อให้เกิดความไพเราะประทับใจ
3. การใช้โวหารภาพพจน์ คือ การให้โวหารที่ทำให้เกิดภาพในจิต หรือจินตนาการผู้เขียนควรศึกษาโวหารที่ทำให้เกิดภาพพจน์ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ การใช้คำอุปมาอุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน นามนัย อนุนามนัย อธิพจน์ ปฏิพจน์ และสัทพจน์ เพื่อนำถ้อยคำมาร้อยกรองเพื่อให้งานเขียนมีคุณค่ายิ่งขึ้น
4. การใช้คำสัมผัส เรียนรู้และทำความเข้าใจเรื่องของสัมผัสสระ สัมผัสอักษร สัมผัสนอก สัมผัสใน สัมผัสบังคับ

ฉันทลักษณ์ของภาพยานี 11

ภาพยานี 11 มีแผนผัง และข้อบังคับ ดังนี้

แผนผัง

ตัวอย่าง

ยานี้มีแบบมา
หน้าห้าหลังหกคำ
คำท้ายในวรรคหน้า
บาทโทคำท้ายยัง

มีวรรคหน้าวรรคหลังห้า
กำหนดไว้ให้ฟังฟัง
สัมผัสพามาวรรคหลัง
รับรับคำสัมผัสคง

ข้อบังคับกาพย์ยานี 11 มีดังนี้

1. คณะ ของกาพย์ยานี 1 บท มี 2 บาท ใน 1 บาท มี 2 วรรค บาทแรก เรียกว่า บาทเอก บาทที่สองเรียกว่าบาทโท

2. พยางค์ ในวรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลัง มี 6 คำ รวมเป็น 11 คำ จึงเรียกว่า กาพย์ยานี 11 กาพย์ยานี 11 บทหนึ่ง ๆ มีจำนวนคำ 22 คำ

3. สัมผัส มีสัมผัสบังคับใน 1 บท ดังนี้

- คำที่ 5 ในวรรคแรกของบาทเอก สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคหลัง

- คำสุดท้ายของวรรคหลัง สัมผัสกับคำที่ 5 ในบาทโท

ถ้าจะเขียนบทต่อไป เขียนให้มีคำสัมผัสตามที่กำหนดดังกล่าว แล้วเขียน ร้อยกรองให้คำสุดท้ายในบาทโทของบทแรก สัมผัสกับคำสุดท้ายในวรรคหลังของบาทเอก ของบทต่อไป ดังนี้เรื่อยไปจนจบข้อความที่ต้องการ

หากต้องการความไพเราะก็ให้เพิ่มสัมผัสในภายในวรรคแต่ละวรรค หรือเพิ่มสัมผัสที่คำที่ 5 ของบาทโท ให้สัมผัสกับคำที่ 3 ในวรรคหลังก็ได้

กาพย์ยานี 11 เขียนง่าย ใช้คำน้อย ฝึกเขียนบ่อย ๆ จะได้ตั้งใจความดี มีความไพเราะ

ตัวอย่าง การเขียนกาพย์ยานี 11 ของผู้เรียนของครูแห่งชาติและครูเครือข่าย

วัดช้างให้

เห็นช้างยืนสง่า

ผู้คนนั้นหลังไหล

ภาคกลางและใต้เหนือ

หลวงปู่ทวดบูชา

อยู่ตรงหน้าวัดช้างให้

หลายที่ทิศพากันมา

ต่างก็เพื่อแสวงหา

ที่นับถือโดยทั่วกัน

เทอดทูนพระคุณครู

ความรักที่ครูให้	จดจำได้ไม่ลืมเลือน
คอยสอนและคอยเตือน	สิ่งปนเปื้อนคอยขัดเกลา
ให้เรียนรู้วิชา	เพิ่มปัญญาดั่งเวลา
ด้วยจริงใจมีให้เรา	ขอเทอดทูนพระคุณครู

ทำบุญตักบาตร

คนไทยทั่วทั้งชาติ	ต่างตักบาตรด้วยศรัทธา
เลื่อมใสในศาสนา	เพราะรู้ค่าคุณความดี
วันครูครูตักบาตร	ใจสะอาดปราศราศี
ทำบุญไว้วันนี้	ก็จะมีความสุขใจ
คุณครูคือแบบอย่าง	ชี้แนวทางสว่างไหว
โลกกว้างหนทางไกล	ก้าวเดินไปด้วยปัญญา
ขอร้องเด็กวันนี้	จงทำดีเพื่อวันหน้า
ชาติไทยจะพัฒนา	ด้วยปัญญาของเด็กไทย

รักเมืองไทย

เมืองไทยไทยจงรัก	ให้ประจักษ์ทุกแดนไกล
ทุกทูกท้องถิ่นใด	ก็คนไทยทั่วหน้ากัน
หากไทยไม่รักไทย	แล้วชาติไหนใครเล่านั้น
จะมารักผูกพัน	รักสร้างสรรค์เหมือนคนไทย
ควรปรองดองในหมู่	ทุกเหล่าผู้ต้องร่วมใจ
รักชาติอันยิ่งใหญ่	ไม่ว่าใครไหนก็ตาม
รวมตัวคือพลัง	ช่วยหยุดยั้งยามสงคราม
ให้ไทยได้ลือนาม	ว่าสยามสามัคคี

รักของแม่

ความรักความผูกพัน	ช่วยसानฝันให้ถูกยา
ความรักความเมตตา	ช่วยนำพาความจริงใจ
ความรักในวันนี้	พลังมีอันยิ่งใหญ่
ความรักคือสายใย	คือโซ่ทองคล้องคอเรา

น้ำนมแม่จากอกอุ่น
หาใครที่ไหนเล่า
ท่านเปรียบตั้งพระพรหม
ยามตราเหงาอร่า
ตั้งแต่เล็กจนเติบโตใหญ่
กราบแม่....สุดชื่นชม

คือพระคุณตั้งขุนเขา
มาเทียบเท่าคุณมารดา
เป็นดุษฎีมโหรีมา
ได้ท่านคอยคลายทุกข์ตรม
ท่านมอบให้ความสุขสม
ในวันแม่...เทอดพระคุณ

คิดถึงเธอ

ขอบฟ้าสีครามสด
ชีวิตช่างอำนวย
คลื่นซำกระเซ็นสาด
อากาศแสนสดชื่น
เมื่อดทรายขาวผุดผ่อง
แว่ววับจับหัวใจ
หากอยู่กับคนไกล
ขอบน้ำสุดสายตา

ได้ลิ้มรสทะเลสวย
ลมระรวยคลอเสียงคลื่น
ล้อซายหาดอย่างเรริงริน
อยู่ยั้งยืนตลอดไป
ปนกับฟองน้ำใสใส
ไม่ยากไกลแรมร้างลา
ที่รู้ใจสุขหนักหนา
อยากบอกว่าคิดถึงเธอ

ตำนานมัสยิดกรือเซะ

หมู่บ้านกรือเซะนี้
เป็นเรื่องเล่ามานาน
ว่ามีชายคนหนึ่ง
ค้าขายในแดนไทย
อีกทั้งมีน้ำใจ
นั่นคือสถานที่
แต่แล้วน้องตามมา
พี่เอยคิดสักนิด
หากพี่ยังคิดถึง
ของแม่ที่หวังใย
แต่ก่อนจะสิ้นลม
มัสยิดพี่สร้างมา

มีเรื่องคนที่เล่าขาน
ปากต่อปากต่อกันไป
หนุ่มจีนซึ่งจากเมืองไกล
มาพบรักหญิงเมืองนี้
ช่วยหญิงไทยสร้างสิ่งดี
ที่ขานนามมัสยิด
ตามพี่ยาด้วยแรงจิต
คิดถึงแม่จงกลับไป
ไม่คำนึงถึงจิตใจ
น้องขอตายเสียดีกว่า
สุดชื่นชมสาปแข่งว่า
อย่าได้เสร็จในวันใด

แผ่นดินที่สมบูรณ์

แผ่นดินในวันนี้
ดูแล้วเพลิดเพลินใจ
จึงควรคอยดูแล
มลพิษไร้ปะปน
ทั่วแดนถิ่นไทยนี้
ทั้งเมืองและแนวป่า
ในหลวงทรงมอบให้
โปรดอย่าปล่อยละเลย

เป็นภาพที่ช่างสดใส
สมบัติไทยเราทุกคน
จงงามเท่อย่าสับสน
ธรรมชาติสะอาดตา
ล้วนของดีที่มีค่า
จึงไม่ควรทอดทิ้งเลย
ควรเก็บไว้ย៉าหนึ่งเฉย
ทุกคนเอ๋ยมาช่วยกัน

ป่าชายเลนล้ำค่า

ไม่งามน้ำใสใส
หมู่มิมีลิ่งค้าง
น้ำใสแลเห็นปลา
แมกไม้ลมไหวโอน -
ช่วยกันดูแลป่า
อนาคตยังยาวไกล
ป่างามงามเช่นนี้
ร่วมด้วยช่วยอนุรักษ์

ระรินไหลเลียบโขงกาง
ชุกชุนหนักมีกห้อยโหน
ปลาตีนมานอนแนบโคลน
เอนล้อสายน้ำรินไหล
ช่วยรักษาให้คงไว้
อย่าปล่อยให้ไปร่วมพิทักษ์
ยังคงมีไม่มากนัก
ป่าชายเลนสุดล้ำค่า

นี่คือเพื่อน

เพื่อนนั้นล้วนมากมี
พวกเราอย่าไปกลัว
เพื่อนดีก็ดีไป
ไม่ตีก็เพื่อนฉัน
เพื่อนชายและเพื่อนหญิง
ความรักที่ให้นี้
เวลาที่เหลืออยู่
วันนี้ยังไม่สาย

ทั้งที่ดีและทั้งชั่ว
คิดเสียว่าเป็นเพื่อนกัน
ควรใส่ใจให้ผูกพัน
ช่วยตักเตือนให้เพื่อนดี
รักกันจริงตั้งสามปี
แสนยิ่งใหญ่เกินบรรยาย
ทุกคนรู้ยิ่งใจหาย
ที่จะบอกว่ารักเพื่อน

การเขียนกลอนสุภาพ

กลอนสุภาพ เป็นคำประพันธ์ที่ใช้เขียนบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งที่เป็นข้อความสั้นๆ และข้อความที่มีขนาดยาว หรือใช้พรรณนาความงามทั่วไป ให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์และความรู้สึกประทับใจคล้อยตามผู้เขียน

หลักการเขียนกลอนสุภาพ

การเขียนกลอนสุภาพ ให้ถูกต้อง และมีความไพเราะนั้น ผู้เขียนควรมีพื้นฐานความรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานการเขียนเช่นเดียวกับการเขียนคำประพันธ์ประเภทอื่น คือ

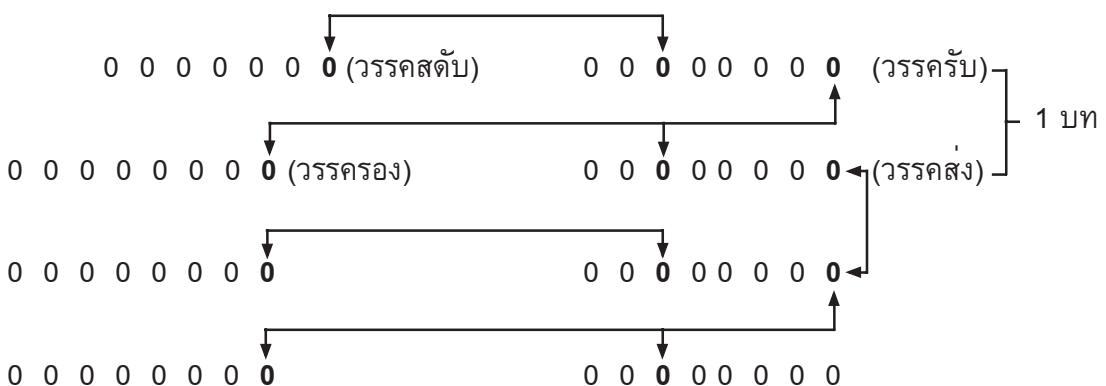
1. ฉันทลักษณ์ของกลอนสุภาพ
2. การสรรคำและข้อความมาใช้ให้ไพเราะเหมาะสมกับเนื้อหา จะต้องเลือกใช้คำ หลากหลาย เช่น คำซ้ำ คำซ้อน คำไวพจน์ รุ้จักการเล่นคำ และการซ้ำคำ เพื่อให้เกิดความไพเราะ ประทับใจ

3. การใช้โวหารภาพพจน์ คือการใช้โวหารที่ทำให้เกิดภาพในจิต หรือจินตนาการ ผู้เขียนควรศึกษาโวหารที่ทำให้เกิดภาพพจน์ ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ การใช้คำอุปมา อุปุปลักษณ์ บุคลาธิษฐาน นามนัย อนุนามนัย อธิพจน์ ปฏิพจน์ และสัทพจน์ เพื่อนำถ้อยคำมาร้อยกรอง เพื่อให้งานเขียนมีคุณค่ายิ่งขึ้น

4. การใช้คำสัมผัส เรียงรู้และทำความเข้าใจเรื่องของ สัมผัสสระ สัมผัสอักษร สัมผัสนอก สัมผัสใน สัมผัสบังคับ

ฉันทลักษณ์ของกลอนสุภาพ

กลอนสุภาพ มีแผนผัง และข้อบังคับ ดังนี้

ตัวอย่าง

กลอนสุภาพแปดคำประจำบ่อน	อ่านสามตอนทศวรรคประจักษ์แถลง
ตอนต้นสามตอนสองสองแสดง	ตอนสามแจ้งสามคำครบจำนวน
กำหนดบทรยะกะสัมผัส	ให้ฟาดฟัดชัดความตามกระสวน
วางจังหวะกะทำนองต้องกระบวน	จึงจะชวนฟังเสนาะเพราะจับใจ

ข้อบังคับของกลอนสุภาพ มีดังนี้

1. **คณะ** กลอนสุภาพ 1 บท มี 2 คำกลอน ใน 1 คำกลอนมี 2 วรรค
กลอนสุภาพ 1 บท มี 4 วรรค วรรคแรก เรียกว่า วรรคระดับ วรรคที่สอง เรียกว่า วรรครับ วรรคที่สาม เรียกว่า วรรครอง วรรคที่สี่ เรียกว่า วรรคส่ง
2. **พยางค์** ในวรรคหนึ่ง ๆ มีจำนวน 8 คำ (อาจเขียน คำ 7 - 9 คำ ก็ได้)
3. **สัมผัส** มีสัมผัสบังคับใน 1 บท ดังนี้
 - คำสุดท้ายของวรรคระดับ สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรครับ
 - คำสุดท้ายของวรรครับ สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรครอง และสัมผัสกับคำที่สามของวรรคส่ง

ถ้าจะเขียนบทต่อไป เขียนให้มีคำสัมผัส ตามที่กำหนดดังกล่าว แล้วเขียนร้อยกรองให้คำสุดท้ายในวรรคส่งของบทแรก สัมผัสกับคำสุดท้ายในวรรครองของบทต่อไป เขียนดังนี้
เรื่อยไปจนจบข้อความที่ต้องการ

หากต้องการความไพเราะ ก็ให้เพิ่มสัมผัสใน ภายในวรรคแต่ละวรรค

การเขียนคำประพันธ์ทุกประเภทนั้น ผู้เขียนต้องมีความแม่นยำในการใช้คำสัมผัส และจงระลึกรู้เสมอว่า คำที่เป็นสัมผัสบังคับใช้เฉพาะสัมผัสสระเท่านั้น ส่วนสัมผัสใน เป็นสัมผัสไม่บังคับ แต่ช่วยให้เกิดความไพเราะ ใช้ได้ทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร

การเขียนกลอนสุภาพ จะใช้คำ 8 คำทุกวรรค แต่ถ้าเป็นกลอนขับร้องหรือกลอนเพลง อาจใช้คำ ในวรรคหนึ่ง ๆ 7 - 9 คำ ขอให้ผู้ฝึกเขียนกลอนมือใหม่ ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเรื่องประเภทของกลอน เพื่อจะได้พัฒนาการเขียนกลอนประเภทอื่นๆ ได้อีก

ตัวอย่างการเขียนกลอนสุภาพของผู้เรียนของครูแห่งชาติและของครูเครือข่าย

แผ่นดินไทย

แผ่นดินไทยเรานี้แสนกว้างใหญ่
ท้องฟ้าแจ่มใสเมฆบางเบา
คนไทยล้วนมีน้ำใจงาม
เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมประจำใจ
หากคนไทยทุกคนมีเมตตา
สามัคคีกันไว้ให้คงมั่น
ขอให้คนไทยช่วยสรรค์สร้าง
เพื่อมองดูผลงานที่คอยรอ

มีต้นไม้ปกคลุมให้ร่มเงา
ช่วยบรรเทาความโศกให้สิ้นไป
โอโซนตามคำสอนของผู้ใหญ่
ให้คงไว้ตลอดไปชั่วกัปกัลป์
กรุณาปราณีไม่เคียดจัญท์
ไทยเรานั้นเป็นสุขคงเกินพอ
จงปูทางชีวิตคิดดีเห็นชอบ
ตั้งที่พ่อแม่ห่วงถิ่นแผ่นดินไทย

แม่

พระคุณแม่ล้นฟ้ามหาสมุทร
แม่เลี้ยงดูลูกมาแต่เยาว์วัย
แม่เฝ้าอบรมและสั่งสอน
ก่อนนอนแม่เฝ้าเล่านิทาน
พระคุณของแม่มีค่ายิ่ง
แม่สอนลูกให้พากเพียรเรียนวิชา
แม่รักลูกผูกจิตมิดิตหน่าย
ด้วยคำสอนแนบแน่นแสนผูกพัน

บริสุทธิ์เหมือนลำธารอันน้ำใส
ลูกเติบโตใหญ่แม่ลำบากมานาน
ทุกคำทุกตอนด้วยคำหวาน
จำวันวานคำสอนแม่อังตรึงตรา
เหนือทุกสิ่งอื่นใดในโลกหล้า
กายภาคหน้าจะมีสุขทุกคืนวัน
รักมิคลายมลายไปจากฉัน
ให้ลูกนั้นได้ดีมีสุขเอย

แม่พิมพ์ของชาติ

ครูคือผู้นำพาปัญญาศิษย์
ให้พากเพียรเรียนดีเป็นที่ตั้ง
ครูอบรมจากวันนั้นถึงวันนี้
มีอาชีพธุรกิจที่ก้าวไกล
ศิษย์ก้าวเดินได้ดีกว่าที่คิด
สิ่งที่ครูสั่งสอนมานานวัน
สมญานามครูเป็น "แม่พิมพ์ของชาติ"
ด้วยพื้นฐานการคิดและการกระทำ

กลมเกลียวจิตเพื่อให้ได้ตั้งใจหวัง
ด้วยพลังสร้างฝันอันแสนไกล
ศิษย์ได้ดีตั้งฝันอันยิ่งใหญ่
ด้วยดวงใจคิดถึงครูยังผูกพัน
รู้ทางถูกรู้ที่ผิดจิตมุ่งมั่น
คำสอนนั้นจำจดหมดทุกคำ
สอนศิษย์ไปร้องปราชญ์ฉลาดล้ำ
ศิษย์น้อมนำมาใช้จึงได้ดี

เพื่อน

คำกลอนแสนหวานจากดวงจิต
ถึงยามพรากจากกันต้องจำลา
แสนเสียดายเวลาที่ผันผ่าน
จำวันนั้นวันสนุกติดตราตรึง
ฉันอยากจนแต่เธอรวยล้นเหลือ
วันนี้เธออยู่ไหนหากได้ยิน

อ่านยามคิดถึงฉันแล้วกันหนา
สุดห้วงหาอาลัยให้กะหนึ่ง
แม่เห็นนานมิวายคลายคิดถึง
ฉันเคยฟังพาเธออยู่อาจิน
ได้เธอคอยจุนเจือไม่ดูหมิ่น
จำไว้ละไม่สิ้นรักเพื่อนแท้

สิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมเดี๋ยวนี้มีผันเปลี่ยน
น้ำป่าไหลคราใดใจวิโยค
ธรรมชาตินั้นดีมีคุณค่า
ปลูกวันละนิดวันละหน่อร้อยใจกัน
เดิมแดนป่าเขาลำเนาไพร
ให้คุณค่าประโยชน์อันตการ
วันวานมี วันนี้ ป่าใกล้หมด
คนใจบาปหยาบช้าช่างทารุณ

ป่าโล่งเตียนมองไปให้เศร้าโศก
มนุษย์โลกพบภัยวิบัติพลัน
หากรักษาป่าไม้ไม่แปรผัน
โลกนี้วันสดใสไปอีกนาน
เคยยิ่งใหญ่กว้างไกลแผ่ไพศาล
อยู่มานานกาลผ่านไปให้แต่คุณ
สัตว์ป่าลดตายสิ้นฤทธิ์กระสุน
สิ่งให้คุณกลับคร่าได้...ใจต่ำทราม

ป่าชายเลน

ป่าชายเลนน้อยใหญ่ได้พบเห็น
ให้ชีวิตกึ่งหอยและปูปลา
เจ้าลิงน้อยคู่กับป่า ฤ ถิ่นนี้
ชอบกระโดดโลดเต้นไล่จับกัน
หากว่าฉันมีวันมีโอกาส
ฉันจะร่วมส่งเสริมให้พัฒนา
อยากจะขอสักอย่างจะได้ไหม
แค่เศษเสี้ยวเวลาที่ให้กัน

ดูร่มเย็นควรปกปักษ์รักษา
รวมถึงสัตว์ นานาหลากหลายพันธุ์
วิ่งเร็วรีกลอกตาดูน่าขัน
มีแบ่งปันกันกินบางในบางครา
จะกลับมาด้วยมาตรการรักษา
ให้เห็นค่าป่าน้อยนี้สำคัญ
ช่วยกันไปพัฒนาร่วมกับฉัน
เพื่อป่าน้อยแห่งนั้นอยู่ถาวร

แหลมนก

ปัตตานีมีชื่อแหลมนก
สัตว์ทะเลมากมายหลากหลายมี
ทั้งกุ้ง หอย ปู ปลา หาสดสด
อีกหมึกแห้งปลาหวานทำกันไป
ชายทะเลเรือจอดทอดเทียบฝั่ง
ดูเนื่องแน่นลูกค้ามาจับจอง
แยกปลาเล็ก ปลาใหญ่ใส่กระจาด
ต่างก็รีบเร่งการทำงาน

ไร้สัตว์บกแดนดินในถิ่นนี้
ตลอดปีไม่ขาดตลาดไทย
ยังเยี่ยมรสชาติดีกว่าที่ไหน
พอใช้ได้ส่งขายหมายเงินทอง
เต็มด้วยลึงใส่ปลาทั่วทั้งผอง
ตั้งใจปองสมหวังนั่งรอนาน
เลือกขนาดได้ราคาทำปลาหวาน
แล้วเบิกบานงานเสร็จเก็บเม็ดเงิน

บรรณานุกรม

- กมล เวียสุวรรณ. นิตยา เวียสุวรรณ. **แนวคิดพัฒนา**. กรุงเทพฯ : บริษัทคอมแพคพรีน จำกัด, 2539.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. **จากหลักสูตรสู่แผนการสอน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2534.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. **เรื่องสั้นสำนวนไทย เล่ม 2**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2539.
- **ข้อคิดเบื้องต้นในการสอนและการสอนที่เน้นกระบวนการ**. กรุงเทพฯ : ม.ป.ป.
- **หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524** (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2535.
- กาญจนา เกียรติประวัติ. **นวัตกรรมทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524.
- กิ่งแก้ว อัดถาวร. **คติชนวิทยา**. เอกสารนิเทศการศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2520.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. **คติชาวบ้าน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2518.
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. และวิพุธ โสภวงศ์. **หนังสือเรียนรายวิชาภาษาไทย ท 041 การเขียน 1**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. **ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. **"ระบบสื่อการสอน"** ในเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2523.
- **"การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน"** ในเอกสารการสอนชุดสื่อการสอนระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 8 - 15 หน้า 490 - 493 พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหมิตร, 2527.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. **สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญพร, 2534.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. **การประพันธ์ ท 041**. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2531.
- ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. **การเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภาษาไทย และภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.
- ทองสุข เกตุโรจน์. **การเขียนแบบสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2527.

- ธีระกุล สำแดงเดช. การสร้างบทเรียนสไลด์เทปการ์ตูน "การอนุรักษ์น้ำ" สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ปรินญาณิพนธ์ ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
2538.
- ธีระพัฒน์ ฤทธิ์ทอง. PORTFOLIO แฟ้มผลงาน . ยะลา : โรงพิมพ์สำนักพัฒนาการศึกษาศาสนา
และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 2, 2540.
- นิพนธ์ ศุขปรีดี. โสตทัศนศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยสัมพันธ์, 2528.
- น้ำ สุขอนันต์. การผลิตบทเรียนสำเร็จรูปสไลด์เทป. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์,
2524. อัดสำเนา.
- นุชชานา เหลืองอังกูร. การประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolios) การวัดผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 3 (1) กรกฎาคม 2540. หน้า 61 - 67.
- น้ำอบ กุลศรีโรจน์. การสร้างบทเรียนโปรแกรมวิชาภาษาไทยเรื่องการใช้พจนานุกรม
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาณิพนธ์กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ :
มหาวิทยาลัยบูรพา, 2533.
- บุญเกื้อ ควรวาเวช. นวัตกรรมทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญวิทย์
การพิมพ์, 2540.
- บุปผา ทวีสุข. คติชาวบ้าน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- ประทีน คลายนาค. การผลิตวัสดุสำหรับเครื่องฉายภาพนิ่ง. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร,
2527. อัดสำเนา.
- ประกาศี สีหอำไพ. การเขียนแบบสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2527.
- เป็รื่อง กุ่มท. เทคนิคการเขียนบทเรียนโปรแกรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทาง
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2519.
- พินิต วัฒนโธ. การผลิตรายการโทรทัศน์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.
- พิศवास สัตตกุล. การสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนร้อยแก้วเชิงสร้างสรรค์ / เพื่อการเรียน
การสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- พรศักดิ์ พรหมแก้ว. นิทานพื้นบ้านภาคใต้. สงขลา : เฉลิมนิจ 1 - 2 เอวิณอาเขต, 2528.
- ไพบุลย์ จันทยศ. วีดิโอเทปก้าวใหม่ของการสร้างตำราเรียน. สารพัฒนาหลักสูตร อันดับปีที่
25. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.
- มยุรา เพชรรัตน์. การสร้างบทเรียนสไลด์ประกอบเทปวิชาภาษาไทยเรื่อง ตาลโตหนด
สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525.

- มัลลิกา คณานุกรักษ์. สารคดีหน้ารู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2527.
- มนต์ชัย นินนาทนนท์. อิทธิพลของโทรทัศน์ที่มีต่อเยาวชนในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2526.
- รังสี เกษมสุข. การสร้างบทเรียนเทปโทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรี เรื่อง ลักษณะเสียงและการประมวลของเครื่องดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- รัตนา วิชญาณรัตน์. การสร้างบทเรียนโปรแกรมเรื่องสำนวนไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.
- ลักษณะ ศรีแพ่ง. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้ชุดสไลด์ประกอบการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2531.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2536.
- วสันต์ อติศัพท์ และคนอื่นๆ. การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปสไลด์เทป. ปัตตานี : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2524.
- วัชรา ช่วยอ่อน. การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ทักษะวอลเลย์บอลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการสาธิตด้วยเทปโทรทัศน์ที่เสนอภาพช้าด้วยความเร็ว 12 ภาพต่อวินาที ด้วยจำนวนครั้งต่างกัน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- วารินทร์ รัตมีพรหม. สไลด์ประกอบเสียง คู่มือการวางแผนการผลิตและการนำเสนอ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชนะการพิมพ์, 2531.
- วาสนา ชาวหา. เทคโนโลยีทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : กราฟิคอาร์ต, 2525.
- วิเชียร สุคันธี. การศึกษาประสิทธิภาพชุดการสอนเขียนย่อความชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2537.
- วิรัช วรณรัตน์. **Portfolio** คืออะไร. การวัดผลการศึกษา, 18 (54) มกราคม - เมษายน 2540 หน้า 73 - 80.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง. 2539, อัดสำเนา.
- สถิตมาศ สีหสิทธิ์. การสร้างบทเรียนโปรแกรมภาษาไทยเรื่อง ภาพยนตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : 2520, อัดสำเนา.

- สายสมร ยูวณิ. **แนวทางหนึ่งในการสอนเขียน**. ยะลา : โรงพิมพ์สำนักงานศึกษาธิการเขต
เขตการศึกษา 2, 2535.
- สุจรีต เพียรชอบ. **"หน่วยที่ 2 การใช้หลักสูตรภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา"** ใน เอกสาร
การสอนชุดวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2516
- สุนันท์ ศลโกสม. **การทำแฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ของนักเรียน**. การวัดผลการศึกษา.
มกราคม - เมษายน 2541 หน้า 58 - 75.
- สุปราณี พฤติการณ์. **การสร้างบทเรียนโปรแกรมเรื่อง โคลงสี่สุภาพ สำหรับระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น**. วิทยานิพนธ์ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518, อัดสำเนา.
- สุมาลิน พึ่งพันธ์. **การสร้างบทเรียนสไลด์เทปวิชาภาษาไทยในแบบเรียนชุดทักษะสัมพันธ์
เรื่อง พ่อแม่รังแกฉัน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. โรงเรียนสุโขทัยวิทยาคม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.
- สุวิธาน มนแพวงศานนท์. **วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วย SPSS for windows**. กรุงเทพฯ :
ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2544.
- สุวิทย์ มูลคำ. **แฟ้มสะสมงาน PORTFOLIO**. กรุงเทพฯ : บริษัท ที.พี.พรินท์ จำกัด, 2540.
- สุรพล เกียนวัฒนา. **วางแผนสไลด์และผลิตสไลด์ประกอบเสียง**. เชียงใหม่ : ภาคเทคโนโลยี
ทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2525.
- สมพร จารุณภู. **การวางแผนการเรียนการสอน สื่อ และกระบวนการ**. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2540.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2542.
- อนันต์นพ นิรมูล. **การศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กิจกรรมนาฏศิลป์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
จากเทปโทรทัศน์กับการสอนปกติ**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- อรธนพา รัตน์วิจารณ์. **การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทยเรื่อง การเขียน
บทร้อยกรอง ประเภทกลอนสุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2538. (อัดสำเนา).
- อรไท ผลดี. **การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมสไลด์เทปวิชาภาษาไทยเรื่อง อีเหนาตอน
ศึกกะหมังกูหนิง สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2522.
- อุทัย ทองขาว. **การศึกษาและคำบรรยายสไลด์เทปที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ด้านพุทธพิสัยวิชาสังคมศึกษา สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1)**. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2524.

แนะนำผู้วิจัย

นางประไพ แก้วนาวิ

อาจารย์ 3 ระดับ 9

โรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ครูแห่งชาติ วิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา ปี พ.ศ.2542

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ปริญญาตรี (ศศ.บ.) ปริญญาโท (ศศ.ม.) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 34/2 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าเรือ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

รหัสไปรษณีย์ 94120

โทรศัพท์ 01-478-8719

คณะผู้จัดทำรายงาน

ที่ปรึกษา

ดร. อารุง จันทวานิช เลขธิการสภาการศึกษา
นางสาวสุทธาสินี วัชรบูล ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

ผู้ทรงคุณวุฒิและพิจารณาผลการวิจัยและพัฒนาสาขาวิชาภาษาไทย

ศาสตราจารย์ ดร.สุจิตต์ เพียรชอบ
ศาสตราจารย์ สุমন อมรวีวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิติยวดี บุญชื้อ

ผู้ทรงคุณวุฒิโครงการครูแห่งชาติและพิจารณาเอกสารรายงาน

นางวิเชียร สามารถ

ผู้วิจัย / ผู้ตรวจพิจารณาเนื้อหา

นางประไพ แก้วนาวิ ครูแห่งชาติ ปี 2542 สาขาวิชาภาษาไทย

บรรณาธิการ

นางสาวสมรัชนีกร อ่องเอิบ

ผู้สรุปและเรียบเรียง

นางสาวอุษา คงสาย

ผู้รับผิดชอบโครงการและประสานงานตามโครงการ

นางสาวสมรัชนีกร อ่องเอิบ

นางสาวอุษา คงสาย

นางณุตตรา แทนขำ

ผู้พิมพ์ต้นฉบับ

นางสาวธีรนุช ธีรทีป